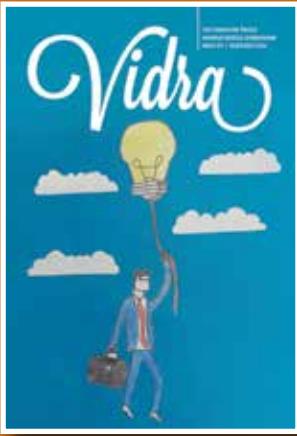

LIST OSNOVNE ŠKOLE
MARINA DRŽIĆA DUBROVNIK
BROJ 23 | SIJEČANJ 2024.

Vidra

Izdavač:

Osnovna škola Marina Držića
Novinarska radionica
Volantina 6, Dubrovnik
Telefon: 020 450 640
ured@os-mdrzica-du.skole.hr

Ravnateljica:

Veronika Šmanjak

Glavna urednica:

Laura Đurić

Odgovorna urednica:

Matea Mustapić

Pomoćnice odgovorne urednice:
Maris Batričević, Lucija Stahor**Uredništvo:**

Luisa Andrade Jemo, Paula Ćatić,
Marija Đurašić, Laura Đurić,
Lucija Kristović, Jerko Kulišić,
Lara Ljubišić, Mia Nalbani,
Laura Obradović, David Obuljen,
Paulo Palunčić, Leona Primorac,
Kristijan Simunić, Dora Stahor,
Lea Stražičić

Fotografija:

Mia Nalbani

Naslovnica:

Lea Avramović, Paulina Cetinić,
Tijana Djaković, Paula Petrinjak,
Tina Žuvela

Tisk i grafička obrada:

ALFA-2 d.o.o.

Naklada: 35 primjeraka

Dragi čitatelji,

pred vama je novi broj *Vidre*. I ove smo godine zajedno istraživali, dijelili ideje i stvarali tekstove kojima želimo prikazati posebnost naše škole. U ovom ćete izdanju pronaći motivirajuće priče, zanimljive intervjuje i osvrte na događaje koji su obilježili školu u prošloj godini. Razgovarali smo s našim malim poduzetnicama, sportskim i glazbenim talentima, učiteljima i učenicima. Saznali smo što je održiva moda, koliko dobro poznajemo dubrovačku kulturnu baštinu, kakve su školske marelde, stvaraju li nacionalni ispiti učenicima stres i još mnogo toga. Nadam se da će vam se naš novi broj svidjeti!

Vaša Laura

Sadržaj

Iz škole	3
Naši prvaci	18
Tema broja – Mali poduzetnici, velike ideje	22
Naši talenti	28
Đir zbornicom.....	30
O tome se govori.....	34
Zavičajni kutak	39
Moda.....	41
Zabava	43

Posjet sudionika međunarodne konferencije ESHA

Naša je škola ugostila sudionike međunarodne konferencije ESHA koja se održavala od 25. do 27. listopada 2023. u Dubrovniku. Na konferenciji je sudjelovalo više od šesto ravnatelja iz cijele Europe, a moto konferencije je „School leadership making difference“.

Našu je školu 26. listopada posjetilo trideset i pet ravnatelja iz cijele Europe. Ravnatelje su dočekale i pozdravile ravnateljica Veronika Šmanjak i pedagoginja Helena Ševelj. Usljedilo je predavanje u kojem je ravnateljica upoznala goste s hrvatskim obrazovnim sustavom. Učenici 4. razreda pripremili su kratku predstavu o

Ravnatelji europskih škola u OŠ Marina Držića

Postava predstave o Maru, Baru i sv. Vlahu

Maru, Baru i svetom Vlahu te oduševili posjetitelje svojim znanjem engleskoga jezika i izvođačkim sposobnostima. Mentorica učenicima je učiteljica engleskoga jezika Marija Čaveliš Ćuk.

Ravnatelje smo nakon razgledavanja triju školskih zgrada i sportske dvorane počastili lokalnim delicijama.

Naše učenice u dubrovačkim narodnim nošnjama

Sajam vježbeničkih tvrtki

Učenici osmih razreda 24. travnja posjetili su Sajam vježbeničkih tvrtki u organizaciji Ekonomsko-birotehničke škole Dubrovnik. Dio osmaša imao je priliku pogledati izložbene štandove koje su osmislili učenici ekonomskih škola Dubrovačko-neretvanske županije.

Sajam se odvijao u Studentskom domu Dubrovnik. Učenici ekonomskih škola osmislili su i vodili program predstavljanja tvrtki, trudili se odgovarati na pitanja zainteresiranih te na svaki način pokazati što su naučili o pokretanju i promidžbi posla. Naši zainteresirani osmaši pogledali su i umjetnički program kojim je sajam bio otvoren i slobodno razgledavali štandove družeći se s učenicima i nastavnicima

Ekonomsko-birotehničke škole. I ovo je bio jedan u nizu organiziranih posjeta srednjim školama kojim se osnovnoškolci upoznavaju s okruženjem koje će uskoro postati njihovo.

Osmasi na Sajmu vježbeničkih tvrtki

„Vidi i klikni“

U našoj školskoj dvorani 9. svibnja proveo se program „Vidi i klikni“ Hrvatskoga autokluba s ciljem podizanja svijesti za odgovorno i sigurno ponašanje najmlađih sudionika u prometu.

Uz pomoć automobila na napuhavanje i električnoga automobila, predstavnici HAK-a s učenicima 1. i 2. razreda vježbali su kretanje nogostupom, prelaženje ulice na obilježenom pješačkom prijelazu, komunikaciju s vozačem i slično. Također, upoznali su se s mogućim opasnostima prelaska ceste između parkiranih vozila, a naučili su pravilno koristiti sigurnosne pojaseve i dječje sjedalice.

Budimo odgovorni u prometu

Svi učenici dobili su bojanku HAK-a, naljepnicu i magnetić sa zebrom kao podsjetnik na ovu važnu prometnu lekciju.

Dani botaničkih vrtova

Dani botaničkih vrtova, arboretuma i botaničkih zbirk Hrvatske održali su se od 22. do 26. svibnja u botaničkom vrtu na Lokrumu.

Učenici predmetne nastave sudjelovali su na edukativnoj radionici makrofotografije koju su vodili Nikša Duper i Igor Brautović, članovi Fotokluba „Marin Getaldić“. Učenike je pozdravila dr. sc. Katija Dolina, profesorica Instituta za more i priobalje, a pratila ih je učiteljica tehničke kulture Nives Radović.

Učenici na radionici makrofotografije

Učenici razredne nastave na Lokrumu

„Entomofauna Lokruma“ naziv je radionice koju je vodila Matea Martinović, kustosica u Prirodoslovnom muzeju, a na kojoj su sudjelovali naši najmlađi učenici. Prvaši su prošetali botaničkim vrtom uz stručno vodstvo i mrežama pokušavali uloviti kukce kako bi ih, kao pravi mali znanstvenici, proučavali.

Ja sam niotkud

U Umjetničkoj galeriji Dubrovnik od 21. rujna do 29. listopada 2023. mogla se pogledati izložba slika svjetski poznatoga pop-art slikara Andyja Warhol-a pod nazivom „Andy Warhol: Ja sam niotkud“.

Brojni učenici naše škole s oduševljenjem i radošću razgledali su osamdeset i pet izložaka različitih tehnika tiska na papiru koji su rezultat Warholova snimanja portreta polaroidom.

Četvrtasi i njihovi radovi

Sedmaši u razgledavanju

Muzejska savjetnica Rozana Vojvoda i kustosica pedagoginja Ivona Šimunović pratile su učenike tijekom razgledavanja djela, a za učenike razredne nastave gđa Ivona Šimunović pripremila je i vodila različite likovne radionice na kojima su nastajala prava mala umjetnička djela.

Fotografije su preuzete s Facebook stranice Umjetničke galerije Dubrovnik.

Noć knjige

U našoj je školi 20. travnja obilježena Noć knjige, manifestacija kojom se nastoji pružiti kreativan poticaj čitanju i promidžbi knjige. Ovogodišnja tema bila je umjetna inteligencija.

Učenici u svijetu umjetne inteligencije

Program je započeo predavanjem „Umjetna inteligencija - pomoć u usvajanju znanja“ Ivana Grbavca, profesora na Odjelu za elektroniku i računarstvo Sveučilišta u Dubrovniku. Učenici su naučili što je umjetna inteligencija, na koji način se ispituje te koja su područja njezine primjene. Imali su priliku vidjeti kako funkcioniра program „ChatGPT“, a zatim procijeniti točnost i kvalitetu informacija koje program nudi.

Nakon predavanja uslijedila je radionica „U svijetu poezije“ koju su organizirale učiteljice hrvatskoga jezika i knjižničarka. Učenici su uspoređivali pjesme naših poznatih književnika te pjesme istoga naslova koje su napisane u programu „ChatGPT“. Morali su raspozнатi koje su pjesme napisali književnici, a koje su nastale umjetnom inteligencijom. Zadatak su uspješno rješili!

Večer je završila debatom „Umjetna inteligencija u službi knjige i čitanja“ učenika osmih razreda koji su pripremili izvrsne dokaze kojima su branili teze koje su zastupali.

Vremeplov s Gundulićem

Učenici prvog razreda sudjelovali su na manifestaciji Mjesec hrvatskog jezika u organizaciji Dječjeg odjela Narodne knjižnice Grad. „Vremeplov s Ivanom Gundulićem“ naziv je radionice/šetaonice kojom su se učenici upoznali s njegovim likom i djelom. U crkvi Male braće posjetili su grob, a na Gundulićevoj poljani promatrali su književnikov kip i prizore iz njegova epa „Osman“, a zatim su u Znanstvenoj knjižnici vidjeli rukopis toga djela.

Zašto baš Gundulić? Ove se godine obilježava 130 godina od Rendićeva kipa Ivana Gundulića postavljenoga na poljani koja nosi književničko ime.

Baš smo uživali!

Čiji je brod ljepši?

U muzejskoj radionici

Prvaši su 16. ožujka pokucali na vrata preparatorske radionice za drvo Dubrovačkih muzeja. Vrata im je otvorio preparator za drvo g. Željko Ćatić.

Kad su ušli, učenici su oduševljeno promatrali sve što su vidjeli. Sa zanimanjem su slušali o drevnim alatima za obradu drva. Najviše su im se svidjele igračke i slagalice od drva. Na kraju su i sami dječjom pilicom pilali drvo. Dundo Željko svima je za uspomenu izradio modele brodova i barki koje su učenici ponijeli kao uspomenu na ovo divno druženje.

Hvala i veselimo se budućoj radionici.

Slastičarska radionica

Na slastičarskoj radionici za djecu, koja se održala 10. svibnja u Slatkoj školici u Lazaretima, sudjelovali su učenici 1. a razreda. Izrađivali su lizalice od keksa. Slastičarsku radionicu vodio je Leo Jurešić, lanjski natjecatelj Masterchefa. Nakon završene radionice učenici su se zasladiли svojim kolačima, a za uspomenu su dobili traverse.

Nešto lijepo miriše...

Božićni sajam

U našoj je školi 7. prosinca održan Božićni sajam na kojem su učenici, roditelji i učitelji predstavili svoje ručno izrađene ukrase, božićne čestitke i slastice, a posjetiteljima su pružili priliku da uživaju u pravom božićnom duhu.

Učenici na Božićnom sajmu

Zajedno je najljepše!

Prodajom rukotvorina naših učenika, roditelja i učitelja prikupljeno je 2660,80 eura. Posjetitelji su svojim donacijama podržali UNICEF-ov projekt „Škole za Afriku“, a sav prikupljeni novac namijenjen je školovanju djece u Etiopiji. Hvala svima na uloženom vremenu, trudu i podršci. Nadamo se da ćemo i iduće godine zajedno činiti dobra djela i stvarati divne uspomene.

Volimo se fotografirati

Naše rukotvorine

Vijesti pripremila: Leona Primorac, 7. c

KVALITETA I OBJEKTIVNOST POUČAVANJA I OCJENJIVANJA

NAJBOLJA SMO ŠKOLA U DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI! ★★★★★

Jutarnji list prošle je godine prvi put u Hrvatskoj sastavio popis osnovnih škola na razini svake županije. Popis se temelji na podacima Ministarstva znanosti i obrazovanja, a sastavljen je prema kriteriju ujednačenosti ocjena u osnovnoj i srednjoj školi. Sastavljači su željeli istražiti u kojoj mjeri učenici zadrže ocjene koje su imali na kraju osnovnoškolskoga obrazovanja, tj. željeli su uvidjeti koliko su njihove ocjene bile realne.

Naša je škola zauzela vodeće mjesto u Dubrovačko-neretvanskoj županiji sa zanemarivom razlikom od -0,02. Ponosni smo na kvalitetu i objektivnost naših učitelja u vremenu kada se sve više govori o nerealnom ocjenjivanju i poplavi odlikaša, u vremenu kada je znanje koje stoji iza ocjene postalo upitno, a ocjene su još uvijek većinom jedini kriterij upisa.

Ravnateljica otkriva „tajne uspješnosti“ najbolje škole u Županiji

Bivši učenici naše škole uspjeli su održati gotovo jednak prosjek ocjena iz triju glavnih predmeta i na kraju svojega srednjoškolskoga obrazovanja. Ravnateljica Veronika

OŠ Marina Držića

Šmanjak otkrila je kako doživjava ovakav uspjeh učenika i nastavnika.

„Ponosna sam jer nam je škola na tako visokome mjestu, to smatram potvrdom da učitelji kvalitetno obavljaju svoj posao i da su objektivni u svome radu. Unatoč pritiscima koje učitelji znaju doživljavati tijekom zaključivanja ocjena, ali i tijekom nastavne godine, ustrajni su u tome da iza ocjene treba stajati znanje. Možda je škola zbog toga na glasu kao zahtjevnija, ali rekla bih da je to relativno jer, ako je to znak kvalitete, rada i znanja s kojim učenici izlaze iz škole, mislim da u tome treba ustrajati.“

Luisa Andrade Jemo, 7. c

Škola	Rang	Engleski jezik		Hrvatski jezik		Matematika		Prosječna ocjena sva tri	Prosječna ocjena sva tri	Razlika
		Prosječna ocjena 8. razred	Prosječna ocjena 4. razred	Prosječna ocjena 8. razred	Prosječna ocjena 4. razred	Prosječna ocjena 8. razred	Prosječna ocjena 4. razred			
OŠ MARINA DRŽIĆA	1	3.80	4.32	3.91	3.76	3.67	3.24	3.79	3.77	-0.02
OŠ JANJINA	2	4.00	3.34	3.83	4.17	3.67	3.40	3.83	3.63	-0.20
OŠ OPUŽEN	3	3.73	3.96	3.65	3.42	3.41	2.71	3.60	3.36	-0.23
OŠ ANTUNA MASLE - ORAŠAC	4	4.00	4.10	3.75	3.75	3.87	2.95	3.87	3.60	-0.28
OŠ VLADIMIR NAZOR	5	4.23	4.04	3.55	3.53	3.79	3.10	3.86	3.56	-0.30
OŠ SMOKVICA	6	3.60	3.00	3.75	3.00	2.20	2.46	3.14	2.81	-0.33
OŠ CAVTAT	7	3.55	3.83	4.20	3.64	3.76	2.96	3.84	3.48	-0.36
OŠ ŽUPA DUBROVAČKA	8	4.10	4.05	4.37	3.77	3.79	3.28	4.09	3.70	-0.39
OŠ STJEPANA RADIĆA	9	3.65	3.49	3.67	3.24	3.48	2.82	3.60	3.18	-0.42
OŠ MOKOŠIĆA, DUBROVNIK	10	3.91	3.72	3.83	3.23	3.50	2.67	3.75	3.21	-0.54
OŠ KULA NORINSKA	11	4.71	4.86	4.29	3.71	4.43	3.14	4.48	3.91	-0.57
OŠ LAPAD	12	4.18	4.26	4.29	3.60	4.23	3.12	4.23	3.66	-0.57
OŠ IVANA GUNDULIĆA	13	4.26	3.92	4.21	3.69	4.12	3.09	4.20	3.56	-0.63
OŠ STON	14	4.50	3.60	4.10	3.50	3.60	3.00	4.07	3.37	-0.70
OŠ OTRIĆI-DUBRAVE	15	4.00	2.80	4.80	4.00	3.80	3.60	4.20	3.47	-0.73
OŠ MARINA GETALDIĆA	16	4.11	3.56	4.17	3.17	3.83	3.17	4.04	3.30	-0.74
OŠ GRUDA	17	4.08	3.42	4.31	3.27	4.00	3.35	4.13	3.35	-0.78
OŠ OREBIĆ	18	3.92	3.34	3.67	3.25	4.50	3.00	4.03	3.20	-0.83
OŠ DON MIHOVILA PAVLINoviĆA	19	3.77	3.13	3.95	3.05	3.56	2.47	3.76	2.88	-0.88
OŠ PETRA KANAVELIĆA	20	4.62	3.61	4.07	3.19	3.84	3.05	4.17	3.29	-0.89
OŠ VELA LUKA	21	4.00	3.50	3.82	2.77	3.96	2.73	3.93	3.00	-0.93
OŠ IVO DUGANDŽIĆ-MIŠIĆ	22	4.11	3.55	4.55	3.66	4.22	2.78	4.30	3.33	-0.96
OŠ ANTE CURAĆ-PINJAC	23	4.90	3.50	4.40	3.70	4.40	3.30	4.57	3.50	-1.06
OŠ MLJET	24	4.33	3.67	4.50	3.50	4.50	2.80	4.44	3.32	-1.12

Rang-lista škola u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (fotografija preuzeta iz *Jutarnjega lista*)

Nove izvannastavne aktivnosti

UČIMO I ZABAVLJAMO SE!

Velika je škola u ovoj nastavnoj godini predstavila nove izvannastavne aktivnosti. Osim što učenicima pružaju dodatno znanje, iznimno su zanimljive, stoga nas ne čudi velik broj upisanih učenika.

MALI METEOROLOZI

Meteorologija potiče znatitelju i pruža mogućnost istraživanja svijeta vremena i klime. Profesor Ivića Zec objasnio nam je kako sudjelovanjem u ovoj izvannastavnoj aktivnosti djeca praktično usvajaju znanja o klimi našega grada te razvijaju timski duh.

Kada planirate početak rada grupe Mali meteorolozi?

Grupa će početi s radom čim budemo imali tehničke uvjete, tj. kada instaliramo meteorološku postaju. Tada ćemo moći primati podatke *online* i moći ćemo započeti s radom.

Mislite li da će se dovoljno djece prijaviti u vašu grupu?

Očekujem dvadesetak učenika. U svakom slučaju za sada imam dovoljan broj prijavljenih učenika. Vjerujem da ćemo se lijepo družiti.

Kada će se održavati sastanci vaše grupe?

Sastanci će se održavati petkom na predsatu. Ako budemo imali sreće, moći ćemo raditi i *online* po dogovoru u drugo doba dana.

Hoće li se izvannastavna aktivnost održavati cijelu godinu?

Da, planiram održavati aktivnost cijelu godinu. Ako bude zainteresiranih tijekom ljetnih mjeseci, pratit ćemo i ljetne temperature.

Gdje će se nalaziti vaša mala meteorološka stanica?

Mora biti smještena negdje visoko kako je ništa ne bi ometalo, npr. neki stupovi ili stabla. Planiramo je staviti na krov velike ili male škole.

Koji su drugi planovi rada s djecom u grupi?

Za početak plan nam je pratiti vremenske prilike, tj. klimatske elemente na području škole, a jednoga dana trebali bismo imati mikroklimu škole koju ćemo moći odrediti pomoću ovih podataka.

Volite li ovakav način rada s djecom?

Volim! To je timski rad. Nisam sam, zajedno radimo sve. Time se pokazuje entuzijazam učenika, ne samo za geografiju, nego i za životnim pitanjima, npr. zašto imamo kišu i tako dalje.

Jerko Kulišić, 6. c

ORIGAMI

Origami je tradicionalna japanska vještina izrade različitih oblika od papira bez korištenja škara ili ljepila. Razgovarali smo s profesoricom Ivanom Crnčević, voditeljicom ove izvannastavne aktivnosti, kako bismo istražili kako ova vještina potiče razvoj motoričkih i kognitivnih sposobnosti učenika.

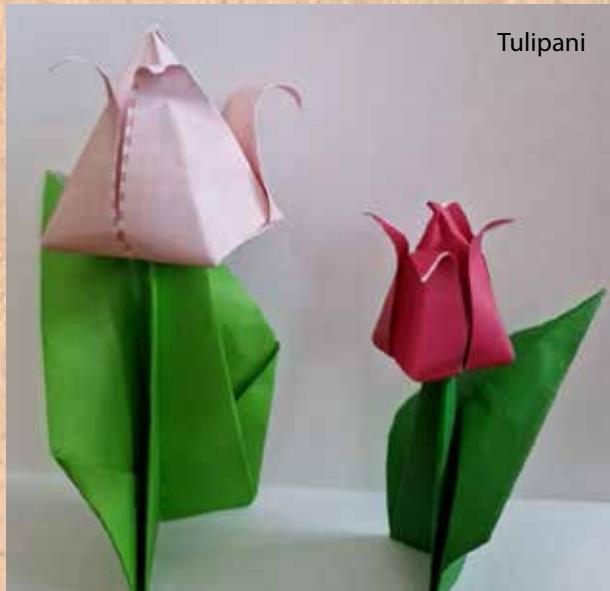
Mačka koja skače

Zašto ste se odlučili održavati origami?

Odlučila sam se održavati origami zato što izrada origamija potiče kreativnost i maštovitost. Zahtijeva koncentraciju i razvija motoričke sposobnosti učenika koje smatram veoma važnim vještinama za život. Origami grupu prvotno sam održavala u školi u Zagrebu gdje je interes učenika bio velik pa sam odlučila to ponuditi i našim učenicima kao aktivnost u kojoj će moći izrađivati zanimljive predmete i pritom uživati.

Jeste li u djetinjstvu izrađivali origami?

Da, kao i sva djeca. Izrađivali smo brodiće, kape, gatalice, a najviše avione.

Što je najteže što je vaša grupa izradila?

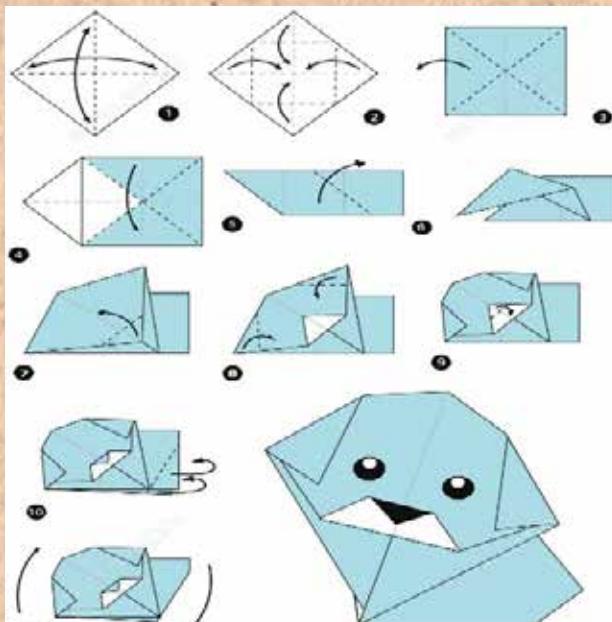
Najteže nam je bilo izrađivati zahtjevnije origami kreacije kao što su životinje koje mogu skočiti.

Kako biste opisali vašu grupu učenika?

U grupi je nekoliko djevojčica i jedan dječak. Učenici su vrlo zainteresirani, trude se i sve su precizniji u izradi. Lijepo surađuju i vesele se svojim kreacijama.

Origami je lagan i zabavan!

Evo jednoga jednostavnog primjera koji možete izraditi kući.

Robotika

Robotika kao izvannastavna aktivnost pruža učenicima priliku da stvore, istraže i razumiju tehnološke inovacije praktičnim iskustvom. Profesorica Sandra Lambeta otkrila nam je kako ova aktivnost potiče razvoj vještina, kreativnosti i timskog rada.

Što učenici rade na robotici?

Na robotici se pomoću modula (koji izgledaju kao kockice) sastavljaju razni oblici koji se programiraju kako bi izvodili određene radnje. Takvi oblici se nazivaju modularni roboti.

Hoćemo li koristiti 3D pisač?

Naravno, svi će se učenici upoznati s radom 3D pisača.

Što ćemo ispisivati na 3D pisaču?

Ispisivat ćemo 3D modele koje će učenici sami oblikovati u programu za 3D oblikovanje ili koje će pronaći pretraživanjem mrežnih stranica s 3D modelima.

Hoćemo li izraditi robote?

Roboti se izrađuju na robotici, a u drugom polugodištu će i svim učenicima biti prikazan i objašnjen princip rada modularnog robota.

Koliko je učenika potrebno za programiranje robota?

Robota može sklopiti i programirati jedan učenik ili nekoliko učenika.

Hoće li roboti pomoći u nastavi?

Da, roboti će potaknuti učenike na logičko razmišljanje i kreativno rješavanje problema.

Hoće li roboti moći pričati?

Neće, ali će i moći reproducirati zvukove.

Lea Stražićić, 6. c

Paulo Palunčić, 6. c

Književni susret s LUKOM PALJETKOM

IZ ŠKOLE

Trećaši naglavačke

Naša škola početkom prosinca ugostila je književnika Luka Paljetka. Pjesnik se susreo s našim trećašima povodom 50. godine od prvoga izdanja njegove legendarne zbirke *Miševi i mačke naglavačke*. Ta je zbirka ostavila neizbrisiv pečat u dječoj književnosti, a susret s autorom trećašima je bio poput otvaranja prozora u svijet maštete.

Akademik Luka Paljetak: Teže je pisati za djecu

Luko Paljetak poznati je pjesnik, dramski i prozni pisac, prevoditelj, redatelj i znanstvenik u najvišem zvanju akademika. Gospodina Paljetka smo prije susreta s trećašima ugostili u našoj knjižnici.

Što je Vama najvažnije od svega čime se bavite?

Najdraže mi je biti književnik. A sve ovo drugo u nekoj vezi je s pisanjem. Dakle, kad bih se sam opisao, rekao bih da sam pisac.

Djeca Vas najviše znaju kao dječjeg pisca s duhovitim pjesmama poput „Miševi i mačke naglavačke“. Volite li pisati za djecu? Je li lakše pisati za djecu ili za odrasle?

Volim pisati za djecu. Ali za djecu je teže pisati jer treba izabrati njima zanimljive i shvatljive teme, biti duhovit i jednostavan da bi ih djeca mogla priхватiti, razumjeti i zavoljeti. Za odrasle je lakše pisati jer oni nekad čak i znaju odglumiti da im se nešto sviđa. Djeca su iskrenija i ona će odmah reći da im se nešto ne sviđa.

Zamišljate li sebe kao dijete kad pišete za djecu?

Upravo tako. Gledam na život kao da sam sam dijete.

Što biste savjetovali djeci kako bi ostanu iskreni i dobri?

To nije lako postići, ali je moguće. Ne treba prihvaćati sve što se nudi. Svatko za sebe mora znati što mu je korisno i dobro, a što nije. Treba naučiti da se ne može sve imati jer oni koji žele sve, nekad ne dobiju ništa.

Trećaši s Lukom Paljetkom

Što biste preporučili odraslima?

Bilo bi dobro da ne zaborave da su bili djeca. Trebaju se truditi razumjeti i svoju i tuđu djecu. Ne smijete razmaziti djecu preko mjere i dopustiti im sve jer djeca uvijek hoće sve, i što je dobro i što nije dobro za njih.

Odakle crpite ideje za vaše pjesme? Čak ste i o stonogi pisali. Govori li se u pjesmi „Stonoga u trgovini“ zaista o stonogi ili o djevojkama koje dugo biraju cipele i ne mogu se odlučiti koje bi kupile?

Predmet književnosti je sam život kao takav. Viđao sam djevojke koje dođu u trgovinu, probaju cipele i ne odluče se ni za jedne, a trgovci se tome baš ne raduju. Ja sam to prenio na stonogu iz dva razloga. Prvo, zato što stonoga ima jako puno nogu pa je to samo po sebi problem. A problem se zakomplificirao što nisu sve noge jednake pa onda treba birati kako puno različitih cipela da bi joj odgovarale. Neke su malo veće, neke su malo manje i ona je birala, birala, birala i jedna na kraju nije nijedne kupila. Nešto je iz ljudskoga života premješteno u životinjski da bi djeci bilo zanimljivije. Drugi je razlog taj što je stonoga jedno malo biće koje ljudi često ubijaju, a smatram da je svako živo biće vrijedno života i da nijedno ne treba ugrožavati i ubijati.

Kako ste se počeli baviti lutkarskim kazalištem i što vam ono predstavlja?

Jako mi je žao što u Dubrovniku nema pravoga lutkarskog kazališta. Postoje neke družine koje ponekad pripreme lutkarsku predstavu što je šteta jer su djeca na gubitku. Lutkarsko kazalište je priprema za kazalište s glumcima. Kad sam došao na studij književnosti u Zadru, saznao sam da u gradu postoji Kazalište lutaka. Bio sam radoznao i pošao sam vidjeti kako izgleda. Nisam imao dovoljno novca za studentski život pa sam se ponudio da me uzmu za glumca i tako sam počeo raditi i trajno zavolio lutkarsko kazalište.

Kako književnost utječe na društvo?

Postoje knjige koje u životu treba pročitati u određenoj dobi, a i one koje treba više puta pročitati tijekom života u različitim fazama odrastanja i sazrijevanja. Zahvaljujući čitanju, drukčije se spoznaje svijet oko nas. Čitanje je

Naše novinarke tijekom intervjuja

važno za razvoj ljudskog mišljenja i umu, znatno više od gledanja slika.

Što mislite o utjecaju tehnologije na književnost?

Čitanje tiskane knjige drukčije djeluje na maštu od čitanja na ekranu ili samo gledanja slika i videozapisa. Slike se samo pojavljuju, prolaze i odlaze pa se ljudi čak i ne trude pamtitи što u konačnici nije dobro.

Naša škola zove se po uglednom piscu Marinu Držiću, a naš časopis po njegovu nadimku Vidra. Je li Vam drago što vas književni kritičari uspoređuju s velikanicima poput Marina Držića, Ivana Gundulića i Iva Vojnovića?

Nije mi mrsko, moram reći. Nisam na to računao kad sam počinjao. Počne se pisati zbog vlastitoga zadovoljstva, a ako te netko drugi prizna i misli da je dobro to što radiš, tim bolje.

Na koju ste od brojnih nagrada posebno ponosni i koju najviše cijenite?

Najviše cijenim nagradu „Ivana Brlić-Mažuranić“ za knjigu „Miševi i mačke naglavačke“ koju sam napisao prije više od pola stoljeća. Drage su mi i druge nagrade koje nose imena naših velikih pisaca, npr. „Dragutin Tadijanović“, „Ivan Goran Kovačić“ i druge. Nagrade su dobre, ali nije netko bolji pisac zbog nagrada.

**Laura Obradović, 5. c,
Laura Đurić, 7. c**

Nove pustolovine

Ekskurzija i terenska nastava u Vukovaru

Na ekskurziju smo krenuli 25. listopada u šest sati. Budući da je pred nama bio dug put, zastali smo i posjetili Nacionalni park Plitvička jezera. S vodičem i učiteljima obišli smo manja jezera, a najveće jezero Kozjak istražili smo ploveći brodom. U Terme Tuhelj stigli smo u 20.30 sati, a zatim smo se zabavili u disku koji je u sklopu hotela.

Vožnja brodom po Kozjaku

Drugi dan ekskurzije posjetili smo Zagreb. Prvo smo obišli Tehnički muzej „Nikola Tesla“. Pripustvovali smo predavanju o ovome slavnom znanstveniku, sudjelovali u izvođenju pokusa s električnom energijom, a zatim smo se spustili u rudnik koji je dio muzeja. Potom je uslijedilo

Na Markovu trgu

razgledavanje zagrebačkih znamenitosti uz pratnju lokalnoga vodiča. Nakon objeda posjetili smo Muzej čokolade i Muzej iluzija, a prije povratka u hotel imali smo slobodno vrijeme u središtu Zagreba. Nakon večere uživali smo na bazenima hotela Terme Tuhelj.

Učenici ispred đakovačke katedrale

Učenice i profesorica Franica

U četvrtak smo posjetili Slavoniju. Nakon doručka uputili smo se u Đakovo gdje smo posjetili Državnu ergelu Đakovo. Susreli smo se s lipicancima koji su se na Ergeli počeli uzgajati u 18. stoljeću. Lipicanci su poznati po čvrstoj tjelesnoj građi, otpornosti te skromnosti u smještaju i hranjenju. Naučili smo kako se treba ponašati u blizini konja, a imali smo priliku vidjeti njihove staje te kako se hrane. Uslijedio je obilazak katedrale

Stvarali smo struju

sv. Petra koja se smatra srcem Đakova, a potom smo iskoristili slobodno vrijeme na gradskom trgu. U Osijek smo se uputili u popodnevnim satima gdje smo uz pratnju vodiča obišli osječke znamenitosti: Trvđu, Trg pape Ivana Pavla II., Trg Ante Starčevića te konkatedralu sv. Petra i Pavla. Saznali smo da se stanovnici Osijeka nazivaju *lege*, da vole kratiti riječi po uzoru na mađarski jezik te da su najčešći nastavci kojima to čine -oš i -ka. Nakon obilaska Osijeka putovanje smo nastavili prema Vukovaru gdje smo proveli sljedeća dva dana.

U Muzeju iluzija

VUKOVAR - učenje svjedočanstvima

Program prvoga dana posjeta započeo je nakon doručka predavanjima „Domovinski rat“ i „Bitka za Vukovar“ te obilaskom izložbenih postava Memorijalnoga centra Domovinskoga rata Vukovar. Nakon toga posjetili smo memorijalna mesta u Vukovaru (Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskoga rata, Spomen dom Ovčara, masovna grobnica na Ovčari, Spomen dom hrvatskih branitelja na Trpinjskoj cesti, Kukuruzni put — Put spasa, Mjesto sjećanja „Vukovarska bolnica 1991.“, Velepromet i Borovo Commerce).

Obišli smo i crkvu sv. Filipa i Jakova

U popodnevnim satima održala se Škola mira te kviz znanja na kojemu su učenici Kristijan Mišeta (8. a) i Toma Drobac (8. c) osvojili drugo mjesto. Od 16.00 do 19.00 sati imali smo slobodno vrijeme za fakultativne aktivnosti. Nakon večere bilo je organizirano druženje s učenicima drugih škola koji su toga dana također bili na terenskoj nastavi.

Drugi dan posjeta Vukovaru započeo je doručkom, a nakon doručka obišli smo crkvu sv. Filipa i Jakova, Muzej vučedolske kulture i Gradski muzej Vukovar. Iza ručka uputili smo se svojim domovima.

Terenska je nastava, kao i ekskurzija, bila izrazito edukativna i emocionalna, stoga ne sumnjamo da ćeemo je se dugo sjećati.

Matea Mustapić, učiteljica

Na vrhu simbola obrane Vukovara

Odavanje počasti žrtvama Vukovara

Koje su dužnosti predsjednika razreda?

(fotografija preuzeta s mrežne stranice građanskiodgoj.rijeka.hr)

Predsjednik razreda u osnovnoj školi vodi razrednu zajednicu. Njegove dužnosti uključuju poticanje pozitivne atmosfere među učenicima i osobljem, zastupanje učeničkih interesa te promicanje vrijednosti kao što su suradnja, poštovanje i odgovornost. Predsjednik ponekad sudjeluje i na sastancima Vijeća učenika kako bi čuo ideje i prijedloge te donosio odluke koje će unaprijediti rad razrednoga odjela i škole.

Koje osobine treba imati predsjednik razreda?

Predsjednik razreda treba posjedovati različite osobine kako bi uspješno upravljao svojim razredom. Trebao bi:

- ◆ aktivno slušati i jasno oblikovati ideje i prijedloge
- ◆ razumjeti potrebe i osjećaje učenika u razredu
- ◆ upravljati vremenom i planirati aktivnosti razreda
- ◆ pokazati dosljednost i odgovornost
- ◆ rješavati sukobe s razumijevanjem i strpljenjem
- ◆ prepoznati problem i predložiti rješenja.

Kako možeš postati predsjednik razreda?

Želiš postati predsjednik razreda? U nastavku su neki savjeti koji ti mogu pomoći.

- ◆ **Angažiraj se!** Uključi se u različite aktivnosti u školi i razredu.
- ◆ **Komuniciraj!** Razgovaraj s kolegama i saznaj njihove ideje, želje i probleme kako bi shvatio što žele promijeniti ili unaprijediti.
- ◆ **Budi prepoznatljiv!** Budi aktivan u razredu, ali i izvan njega.
- ◆ **Predloži svoju kandidaturu!** Kada dođe vrijeme izbora, predstavi svoj plan. Objasni svoje ideje i kako ih želiš ostvariti.
- ◆ **Provedi kampanju!** Kampanja može uključivati plakate, govore ili druge kreativne načine predstavljanja plana.
- ◆ **Sudjeluj u izborima!** Upamti: važno ostati pošten!

Intervju s predsjednicima naših razrednih odjela

Glas razreda

Zavirili smo u svijet predsjednika koji su preuzeли vođenje razreda ove školske godine. Oni su glasovi svojih razreda i zagovornici promjena. U razgovoru smo razgovarali o njihovim osjećajima, planovima i ciljevima u ovoj školskoj godini.

Karla Miloslavić, 5. c

Predsjednica 5. c razreda **Karla Miloslavić** ističe da je u razredu najvažnija sloga.

Kako si se osjećala kad si izabrana za predsjednicu razreda?

Prvi sam put predsjednica pa mi je ovaj izbor posebna prilika i čast. Osjećala sam se jako sretno zato što moj razred vjeruje u mene i što mogu puno toga napraviti kako bi nam bilo bolje.

Iva Lučić, 6. a

Iva Lučić, predsjednica 6. a razreda, navodi da je u razredu najvažnije uspostaviti mir.

Koji su ti najvažniji planovi?

Brinut ću se o razredu. Cilj mi je da svi budemo složni i da dobro surađujemo. Najvažnije mi je rješiti probleme kad se netko posvađa ili kada se nešto neprimjereno dogodi, stoga sa svakim učenikom razgovaram kako bismo zajedno poboljšali odnose u razredu.

Viktor Jeić, 7. c

Za bolje marenje i manje domaćega rada u ovoj školskoj godini borit će se **Viktor Jeić**, predsjednik 7. c razreda.

Kako možeš poboljšati boravak učenicima iz tvojega razreda u školi?

Za bolji boravak u školi moj razred i ja željeli bismo udobnije stolice. Moj prijedlog iznijet ću na Vijeću učenika.

Helena Mezei, 8. a

Helena Mezei, predsjednica 8. a razreda, navodi da je njezin razred uzbuđen zbog ekskurzije i nacionalnih ispita.

Koja su vaša očekivanja u ovoj školskoj godini?

Moj razred i ja imamo velika očekivanja za ovu školsku godinu. Ovo nam je zadnja godina u osnovnoj školi pa smo uzbuđeni zbog ekskurzije, nacionalnih ispita i norijade na kraju školske godine.

Laura Obradović, 5. c

DRŽAVNA NATJECANJA 2023.

Mara Prkačin četvrta u državi

Državno natjecanje iz španjolskoga jezika za učenike osnovnih i srednjih škola održano je 11. i 12. svibnja. Na natjecanju je sudjelovala Mara Prkačin, učenica 8. b razreda, i njezina mentorica Marijana Njirić. Naša je Mara ostvarila maksimalan broj bodova na usmenome dijelu ispita, a konačno je zauzela četvrtu mjesto.

„Kući se vraćam obogaćena jednim novim isku-stvom...“

„Na Državno natjecanje iz španjolskog jezika krenuli smo u srijedu ujutro. Natjecanje se održalo u Đurđevcu, malom gradu u Podravini, inače poznatom kao grad picoka (pijetlova). Naziv potječe iz vremena sukoba protiv Turaka. Prema legendi Đurđevčani su uspjeli izdržati tursku opsadu posluživši se lukavstvom jedne starice koja je đurđevačkom kapetanu dala zadnjega pijetla koji je ostao u gradu.

Ravnateljica Veronika, Mara i razrednica Sandra

Mara i njezina mentorica Marijana

Branitelji su umjesto topovske kugle na Turke bacili pijetla. Turci su tada pomislili da grad obiluje hranom i da će im trebati puno vremena da ga osvoje, stoga su odustali od opsade.

Proveli smo cijeli kišni dan u putu. Kad smo stigli, večerali smo, smjestili se u sobe, a zatim otišli na svečano otvaranje natjecanja. Učenici Gimnazije dr. Ivana Kranjčeva osmislili su bogat program otvorenja natjecanja. Ujutro smo doručkovali, a zatim se uputili u Gimnaziju gdje je održan prvi dio natjecanja u pisanim oblicima. Nakon toga smo ručali i razgledavali Đurđevac. Obišli smo Gradski muzej i posjetili đurđevačke deve. Cijeli je dan padala kiša pa životinje nisu izlazile, ali smo ih svejedno uspjeli vidjeti i fotografirati. Danas je održan usmeni dio natjecanja. U kasnim je popodnevnim satima predviđeno svečano zatvaranje natjecanja, a zatim ćemo se uputiti prema Dubrovniku. Kući se vraćam obogaćena jednim novim iskustvom i novim poznanstvima“, Mara je podijelila svoj doživljaj s natjecanja.

Tehnička kultura

Učenice Iva Lučić 5. a i Lara Šurković 7. c sudjelovale su na državnoj razini 65. Natjecanja mladih tehničara u kategoriji maketarstvo i modelarstvo. Iva je osvojila 14. mjesto u kategoriji maketarstvo i modelarstvo, a Lara 8. mjesto u kategoriji modelarstvo uporabnih tehničkih tvorevina. Njihova je mentorica Nives Radović.

Iva, Lara i njihova mentorica Nives

Kristijan Simunić, 7. b

ŽUPANIJSKA NATJECANJA 2023.

Tehnička kultura

Iva Lučić (5. r.) zauzela je prvo mjesto na županijskoj razini 65. Natjecanja mladih tehničara u kategoriji maketarstvo i modelarstvo.

Lara Šurković (7. r.) osvojila je prvo mjesto u kategoriji modelarstvo uporabnih tehničkih tvorevina. Ivina i Larina mentorica je učiteljica tehničke kulture Nives Radović.

Španjolski jezik

Prvo mjesto na Županijskom natjecanju iz španjolskoga jezika osvojila je Mara Prkačin pod vodstvom mentorice Marijane Njirić.

Talijanski jezik

Prvo mjesto na Županijskom natjecanju iz talijanskoga jezika osvojila je Ana Krnetić (8. r.). Na natjecanju je sudjelovala i Lea Baletić (8. r.) koja je osvojila šesto mjesto te Luka Petar Raguž (8. r.) koji je zauzeo deveto mjesto. Njihova je mentorica Vanja Margaretić.

Informatika

Na Županijskom natjecanju iz informatike istaknule su se učenice Helena Mezei (7. r.) i Petra Kulušić (7. r.). Helena je osvojila drugo, a Petra treće mjesto. Helenina i Petrina mentorica je Sandra Lambeta.

Hrvatski jezik

Na Županijskom natjecanju iz hrvatskoga jezika učenica Mara Prkačin (8. r.) osvojila je dvanaesto mjesto. Njezina je mentorica Maris Batričević.

Lidrano

Na Županijskoj smotri Lidrano nastupila je Paula Ćatić (6. r.) s recitacijom pjesme *Zaljubljena u čitav svijet* Olje Savičević Ivančević. Paulina je mentorica Matea Mustapić.

Povijest

Lara Šurković (7. r.) zauzela je peto, a Leo Deranja (8. r.) jedanaesto mjesto na Županijskome natjecanju iz povijesti u svojim kategorijama. Larina je mentorica Jelena Šilje Capor, a Leova Marijana Njirić.

Fizika

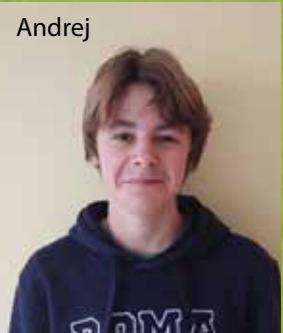
Leo Deranja sudjelovao je i na Županijskom natjecanju iz fizike gdje je osvojio šesto mjesto. Mentor je Mario Aletić.

Biologija

Na Županijskome natjecanju iz biologije sudjelovale su Maris Bazdan (8. r.) i Laura Jergić (7. r.). Maris je u svojoj kategoriji zauzela peto mjesto, a Laura jedanaesto mjesto. Njihova je mentorica Franica Barać.

Kemija

Andrej Stipić (7. r.), čija je mentorica Slavka Vuletić-Šagarjelo, zauzeo je treće mjesto na Županijskom natjecanju iz kemije.

Engleski jezik

Pod vodstvom Svjetlane Živalj na Županijskome natjecanju iz engleskoga jezika učenici osmih razreda ostvarili su sljedeće uspjehe: Lucija Miljus dvadeseto mjesto, Karmen Pulić dvadeseto mjesto, Rita Erak trideseto mjesto te Nikoleta Popović trideset i drugo mjesto.

Pripremila: Leona Primorac, 7. c

SPORTSKA NATJECANJA 2023.

Plivanje

Županijsko natjecanje ŠŠD-a osnovnih škola u plivanju održano je 15. studenoga na gradskom bazenu u Gružu. Na natjecanju su sudjelovali učenici naše škole i osvojili su 1. mjesto. Izborili su nastup na Državnom natjecanju ŠDD-a u Rijeci te u konačnici zauzeli 5. mjesto u državi. Za školu su nastupili: Roko Plećaš, Petar Kulišić, Toma Drobac, Franko Savinović, Petar Polanda (8. r.), Tino Pecotić, Petar Lončarić, Luka Kalanj (7. r.) i Niko Bošković (4. r.).

Voditeljica je nastavnica tjelesne i zdravstvene kulture Sandra Tošović.

Učenici i mentorica

Odbojka

Županijsko natjecanje u odbojci za učenice održalo se 20. travnja u dvorani OŠ Montovjerna. Učenice su osvojile 5. mjesto, a za našu su školu nastupile: Nikoleta Stanišić, Lucija Kristović, Ena Vranješ, Mara Ribičić, Petra Brbora, Gabrijela Stilinović Cetinić, Antonija Miloslavić, Petra Katičić, Tessa Marčinko, Marta Lujak (6. r.), Nikol Koprivica, Antea Jović, Katarina Storelli, Dora Matić, Laura Kunica, Nina Prkačin (5. r.). Voditeljica skupine je Marina Radić.

Košarka

Županijsko natjecanje u košarci za učenike do 6. r. održalo se 26. travnja u dvorani OŠ Montovjerna. Naši su učenici zauzeli četvrto mjesto, a za školu su igrali: Toni Milošević, Petar Vukšić, Maro Josip Tutman, Peter Savinović, Borna Bazdan, Rafael Garbin, Leo Ćimić (5. r.) te Kristijan Dadić i Mark Mihael Vladić (6. r.). Voditelj momčadi je Husnija Habul.

Na Županijskom natjecanju u košarci nastupile su učenice naše škole u sastavu: Isabel Andrade Jemo, Nika Knego (6. r.), Ela Rabušić, Lana Marić, Mara Paradžik (5. r.), Marelja Grivić, Marija Čatić, Emanuela Mihočević, Dora Stahor (4. r.) i Katarina Herceg (3. r.). Učenice su osvojile četvrto mjesto, a njihov je voditelj Toni Mustapić.

Badminton

Županijsko natjecanje u badmintonu održalo se 13. prosinca u našoj školskoj dvorani. U muškoj skupini nastupili su: Jakov Matana (8. r.), Antonio Mihočević, Luka Kalanj i Maroje Koprivica (7. r.) i osvojili su 4. mjesto.

Badminton – muška skupina

Badminton – ženska skupina

U ženskoj skupini nastupile su: Mirna Raguž, Franka Košta i Ivana Vlahović (8. r.). Također su osvojile 4. mjesto. Voditeljica ekipa je trenerica Barbara Janićić.

Stolni tenis

Učenice su se direktno plasirale na Županijsko natjecanje u stolnom tenisu koje se održalo 19. prosinca u našoj školskoj dvorani. Marel Grivić, Lucija Andrić i Tonka Djaković (5. r.) osvojile su drugo mjesto. Voditeljica ekipa je nastavnica Sandra Tošović.

Stolni tenis – ženska skupina

Ponosni smo na još jednu medalju!

U Poreču je od 6. do 8. ožujka 2023. godine održano Državno prvenstvo za učenike s intelektualnim teškoćama 2022./2023. Plivački dio natjecanja održan je u Rijeci, na Kantridi.

U plivanju, u disciplini 25 m prsno, nastupio je i naš učenik Maro Miloslavić i osvojio 2. mjesto. Marov je mentor prof. Goran Tomaši.

Gradonačelnik Grada Dubrovnika Mato Franković uručio je 19. listopada nagrade i

priznanja učenicima osnovnih i srednjih škola s područja Grada Dubrovnika za postignuti uspjeh na državnim natjecanjima. Nagrade i priznanja za samostalne i skupne uspjehe na državnim natjecanjima i smotrama primila su 103 učenika i 24 mentora, a među njima je i naš Maro.

Čestitamo Maru i njegovom profesoru Goranu Tomašiju i želimo im još puno sportskih uspjeha!

Maro i njegov mentor Goran

pripremila: Mia Nalbani, 7. c

Rađa li se osoba kao poduzetnik ili poduzetnik postaje obrazovanjem?

Poduzetnička vještina podrazumijeva sposobnost pojedinca da ideje pretvoriti u djelovanje, tj. neki proizvod. Istraživanja su pokazala da svatko može postati poduzetnik. Stručnjaci tvrde da djeca poduzetničku vještinu mogu početi razvijati od najranije dobi jer djetetovo okruženje dosta utječe na usvajanje znanja. Poduzetnički duh djeca mogu razvijati na svakom školskom satu sadržajima kojima mogu poboljšati kreativnost, planiranje, odlučnost, socijalne vještine, samostalnost, odgovornost. Osobe koje posjeduju navedene osobine, lakše se snalaze u svakodnevnom životu i obvezama.

Intervju s Lidijom Daničić Prepoznaj poslovnu priliku!

Razgovarali smo s Lidijom Daničić, profesoricom stručnih predmeta u Ekonomskoj i trgovačkoj školi Dubrovnik. U razgovoru profesorica je naglasila važnost razvoja pedagoške kompetencije te koje su aktivnosti najkorisnije u poticanju poduzetničkoga mišljenja i vještina.

Koje su ključne vještine koje poduzetnici trebaju razviti kako bi bili uspješni?

Poduzetnici su osobe koje pokreću i vode vlastite poslovne pothvate. Oni ulazu svoje ideje, novac, vrijeme i resurse kako bi razvili uspješan posao kojim će ostvariti dobit. To su primjerice vlasnici restorana, trgovina, turističkih agencija. Kako bi svoju ideju pretvorio u uspješan pothvat, poduzetnik treba posjedovati viziju, mora biti kreativan jer mu kreativnost može pomoći u

Poduzetništvo kao međupredmetna tema u školama

U prošlosti je poučavanje nastavnih predmeta bilo strogo određeno, no danas to više nije dovoljno. Kreativniji pristup učenju služe da se što kvalitetnije razvijaju učeničke vještine. Sadržaji nastavnih predmeta povezani su međupredmetnim temama koje pružaju mogućnost stvaranja novih nastavnih sadržaja. Najviše elemenata poduzetništva pronalazimo u tehničkoj i likovnoj kulturi iako su zastupljeni i u drugim predmetima. Brojne nastavne jedinice praktičnim i odgojnim zadatcima obuhvaćaju neki dio poduzetništva.

Laura Đurić, 7. c

Lidija Daničić, prof.

osmišljavanju novih ideja i rješavanju poslovnih problema. Svaki poduzetnik na sebe preuzima rizik od neuspjeha, stoga poduzetnici trebaju moći prepoznati i iskoristiti poslovne prilike i biti spremni donositi poslovne odluke za što je često potrebna hrabrost i odlučnost. Kako bi prodali proizvode ili usluge kupcima, ali i uspješno vodili svoj tim zaposlenika, poduzetnici neprestano trebaju razvijati komunikacijske vještine što mnogi stručnjaci smatraju jednom od ključnih poduzetničkih vještina.

Kako se može prilagoditi nastavni pristup da bismo potaknuli i razvijali poduzetničke kompetencije djece? Koje su aktivnosti najkorisnije u poticanju poduzetničkog razmišljanja i vještina mladih?

Iako u osnovnim školama ne postoji predmet Poduzetništvo, učenici nekim nastavnim aktivnostima razvijaju kreativnost i inovativnost te potiču se za bavljenjem poduzetništvom. Sudjelovanje učenika u školskim projektima ili sajmovima, a posebno u međunarodnim projektima eTwinning ili Erasmus+, potiče učenicima kreativnost i odgovornost, ali ih i uči timskom radu, a time učenik razvija organizacijske i komunikacijske vještine.

Jedna od najboljih metoda za poticaj poduzetničkoga razmišljanja, ali i razvoj vještina potrebnih za život, osnivanje je i djelovanje učeničke zadruge. Radom u zadruzi učenici razvijaju radne navike, otkrivaju svoje sklonosti, a kako na konkretnim proizvodima vide rezultate svoga rade, često su i više motivirani za učenje i rad.

Kako se može razviti sposobnost prepoznavanja i iskorištavanja poslovnih prilika?

Ne postoji čarobna formula za razvoj ove sposobnosti. Ali za iskoristiti dobru poslovnu priliku potrebna je kreativnost, istraživanje tržišta, poslovni instinkt, a i doza sreće. Za početak bismo trebali biti kreativni i osmislići ideju što želimo proizvoditi ili čime želimo trgovati. Ideja ne mora biti složena. Može biti jednostavna poput pošte Djeda Božićnjaka ili mljekomata, ali se toga morate sjetiti prije drugih, a zatim istražiti tržište kako biste vidjeli želi li itko kupiti taj proizvod ili uslugu.

Utječe li tehnologija na suvremeno poduzetništvo i inovacije?

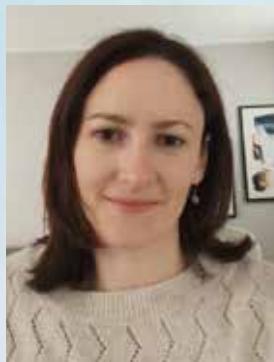
Razvoj tehnologije na više načina utječe na razvoj poduzetništva i inovacija. S jedne strane razvoj tehnologije doveo je do poboljšanja poslovanja,

odnosno učinkovitosti rada i unapređenje kvalitete poslovanja. Uzmimo za primjer sklapanje nekoga posla. Nekad se posao sklapao na način da bi kupac poslao dobavljaču pismo poštom pa bi se oni tako dani na mjesecima dopisivali dok bi posao na kraju ne bi bio sklopljen. Razvojem tehnologije, u ovom slučaju fax uređaja pa kasnije e-maila i online trgovine, taj je proces postajao sve kraći i jeftiniji. S druge strane tehnologija omogućuje poduzetnicima da prate trendove i stvore nove proizvode i usluge prilagođene željama i potrebama potrošača.

Mia Nalbani, 7. c

Treba li djecu štititi od pogrešaka?

Roditelji često žele zaštитiti svoju djecu od neuspjeha i loših iskustava. Oni ponekad nisu svjesni da je važno dopustiti djeci da pogriješe. Naša školska psihologinja Danijela Kekez otkrila nam je zašto je važno dopustiti djeci pogreške.

Danijela Kekez,
školska psihologinja

„Vjerujem da će poduzetničke kompetencije našim učenicima u budućnosti biti jako važne. Za ravoj poduzetničke kompetencije, osim konkretnih znanja, važno je njegovati odgovornost, kreativnost, komunikacijske vještine i timski rad, uvažavanje i razumijevanje drugih, preuzimanje inicijative

itd. To su vještine koje se mogu razvijati svakodnevno – poticanjem samostalnosti naših učenika, izvršavanjem školskih i drugih dnevnih obaveza, uključivanjem u aktivnosti s vršnjacima, omogućavanjem slobodnoga vremena za igru.

Da bi učenici razvili motivaciju i ustrajnost, važno je da dožive pogreške, bilo da je riječ o pogrešno riješenom zadatku iz domaćega rada, zaboravljenom priboru ili propuštenom pogotku. Time se dijete uči da su pogreške normalan i sastavan dio života, a suočavanje s posljedicama omogućuje mu da izraste u snažniju i mudriju osobu.

Luisa Andrade Jemo, 7. c

Projekt „Poduzetništvo u osnovnoj školi“

Kako bi podržala razvoj poduzetničke vještine u ranijoj životnoj dobi, Dubrovačka razvojna agencija (DURA) osmisnila je projekt „Poduzetništvo u osnovnoj školi“ te krenula s njegovom provedbom u suradnji sa sedam osnovnih škola na području grada Dubrovnik. Projekt se provodio u rujnu i listopadu 2023. godine.

Projekt je obuhvaćao nekoliko radionica, a prva među njima bila je radionica „Razvoj poduzetničke ideje“. Učenici su se upoznali s načinom razrade poduzetničke ideje metodologijom „Platno poslovnog modela“ gdje su na praktičnom primjeru dobili objašnjenje svojih zadataka. Voditeljica radionica bila je gospođa Snježana Kupres koja je i sama poduzetnica te se godinama bavi savjetovanjem u poduzetništvu.

Nakon završenih radionica djeca su imala dva tjedna za primjenu naučenoga na svom primjeru, a zatim su se susreli s mentorom koji im je pružio povratne informacije o nacrtu projekta. Nakon sastanka svaki je tim nastavio razvijati svoju ideju prema smjernicama mentora, a učenici su zatim dovršili svoj poslovni plan izrađujući prezentacije kojima su predstavili svoj projekt.

Timski je rad bio glavna metoda ovoga projekta čime se željelo ukazati na važnost suradnje. Svaki je član tima imao svoju posebnu ulogu te su tako postigli zajednički cilj.

Cilj projekta „Poduzetništvo u osnovnoj školi“ stjecanje je novih vještina u praksi i njihova primjena u razradi proizvoda ili usluga. Učenici tako imaju mogućnost prepoznati čimbenike koji dovode do uspjeha na tržištu. Trenutni ekonomski čimbenici su u potpunosti promjenili pogled na poduzetništvo koje je postalo temelj zapošljavanja i gospodarskog rasta.

Naši poduzetnički timovi

U projektu je sudjelovalo trinaest učenika naše škole koji su bili podijeljeni u četiri tima.

Mini Nevera

Paula Petrinjak, Antonio Josipović i
Tijana Djaković

Pet friendly cafe

Marija Jančić, Franka Košta, Mirna Raguž i
Ivana Vlahović

Sweet corner

Andrea Đurović, Mara Čerjan, Lucija Sentić i
Lucija Violić

The deep blues

Laura Jergić i Eleonora Berković.

Učenici koji su sudjelovali u projektu

Učenici su u pratnji psihologinje Danijele Kekez, školske koordinatorice projekta, 23. listopada 2023. godine sudjelovali na dodjeli nagrada najuspješnijim timovima.

Od dvadeset i devet timova iz sedam škola učenice naše škole Andrea Đurović, Mara Čerjan, Lucija Sentić i Lucija Violić za poduzetničku ideju proizvodnje i prodaje slastica „Sweet corner“ osvojile su prvo mjesto i vrijedne nagrade.

Matea Mustapić, učiteljica

Tajna uspjeha – intervju s pobjednicama projekta

„Željeli smo Gradu ponuditi ono što nema...“

Učenice Mara Čerjan, Andrea Đurović, Lucija Sentić i Lucija Violić opisale su svoje sudjelovanje u projektu „Poduzetništvo u osnovnoj školi“, s kojim su se izazovima susrele i što su novo naučile. Njihova nam priča svima može poslužiti kao motivacija za sudjelovanjem u sličnim projektima.

Zbog čega ste odlučili sudjelovati u projektu? Što vas je privuklo?

Budući da nam je ovo zadnja godina u osnovnoj školi, htjeli smo je obilježiti nečim posebnim i drugačijim od svakodnevne školske rutine. Čim nam je projekt predstavljen, zvučalo nam je interesantno i vrijedno trudna te kao prilika da naučimo nešto novo.

Pobjednički tim - uručenje nagrada

Otkud ideja za vaš zajednički projekt?

Ideja za projekt došla je nekako sama od sebe nakon razmišljanja što je to što naš grad nema, a mi bismo voljele da ima.

Često izlazimo vanka, ali jedino što možemo pojesti su palačinke. Naravno, željele bismo probati i neke druge slastice te tako smo se dosjetile slastičarnice „Sweet Corner“.

Koje biste proizvode nudile u svojoj slastičarnici?

U slastičarnici bi se mogli kušati kolači za diabetičare, bezglutenski kolači i razne vrste torti. Također nudile bismo različite napitke na bazi kave i čaja.

Kako se razvijao vaš projekt? Na što ste sve morale paziti pri izradi projekta?

Projekt se razvijao prema smjernicama koje su nam dale predstavnice DURA-e na radionicama u školi i u papirnatom obliku. Pratile smo smjernice uz pomoć naše školske psihologinje i DURA-inih djelatnika te nastavile samostalno na našim grupnim okupljanjima. Morale smo paziti na izgled i sadržaj jelovnika. Važno je bilo odrediti prihode te izdvojiti ključne resurse i aktivnosti.

S kakvim ste se izazovima susrele tijekom razvoja projekta? Kako ste ih riješile?

Najveći nam je izazov bio uskladiti mišljenja u timu, stoga bi ponekad dolazilo i do velike rasprave. Kad bi shvatile da nam vrijeme prolazi, sabrale bi se i dogоворile. Uz to je problem bio pronaći i slobodno vrijeme kako bismo se našle i radile na projektu.

Kako ste usklađivale školske obveze i razvoj vašega projekta?

Već smo navele da je najteže bilo upravo uskladiti školske obveze, izvanškolske aktivnosti i rad na projektu jer je trebalo pronaći vrijeme kada smo sve četiri slobodne. Sastajale smo se u popodnevним satima poslije nastave i ostalih izvanškolskih aktivnosti, a ponekad smo izostajale s treninga kako bismo uspjeli završiti projekt.

Kako ste se osjećale kad ste saznale da ste pobijedile?

Kada su pročitali naša imena, ostale smo sjediti u nevjericu. Zbunjeno smo pogledale u našu školsku psihologinju koja je isto reagirala. Nismo baš vjerovale da možemo osvojiti prvo mjesto.

Što ste naučile iz ovoga iskustva?

Osim usvojenih znanja o poduzetništvu, naučile smo suradnjom rješavati zadatke koji su predstavljeni kao izazovi. Postale smo svjesne toga da se snovi mogu ostvariti uz velik rad i trud.

Koja je vaša poruka ili savjet drugim učenicima koji bi željeli osmislitи svoje poduzetničke projekte?

Svakako bismo preporučile sudjelovanje svim učenicima u ovakvome ili sličnome projektu jer je ovo prilika ne samo za druženje, već i prilika za stjecanje novih i drugačijih znanja i vještina. Nemojte se bojati zakoračiti u poduzetničke izazove. Iako zvuči naporno i teško, zapravo je zabavno!

Hoće li ovo iskustvo utjecati na vašu budućnost? Planirate li smisliti slične projekte?

Ne znamo u kojem će se smjeru naša budućnost razvijati, no vjerujemo da će nam usvojena znanja koristiti. Svakako ne bi bilo loše, ponudi li nam se u srednjoj školi sličan projekt, sudjelovati s nekom novom ekipom i idejom.

Leona Primorac, 7. c

Ljetni posao nakon 8. razreda

Jesi li se ikada doveo/dovela u situaciju da ti je dosadno tijekom ljetnih praznika ili ti jednostavno treba još malo džeparca? Ako si se prepoznao/prepoznala u prethodnom pitanju, imam rješenje za tebe. To su poslovi koje mogu raditi maloljetnici. Sa samo petnaest navršenih godina i nekoliko dokumenata možeš se učlaniti u učenički servis, zaposliti se i dobivati plaću. Posao je moguće raditi samo tijekom praznika, ali ovo je prava prilika za stjecanje iskustva i novih prijatelja.

Kako se možeš učlaniti u učenički servis?

Učenički servis srednjoškolska je ustanova, a služi za isplatu plaća učeniku za obavljeni privremeni ili sezonski posao.

Učlaniti se možeš tako što ćeš priložiti svu potrebnu dokumentaciju:

- potvrdu o statusu redovnoga učenika koju možeš zatražiti u školi
- presliku dokumenta koji sadrži OIB (npr. tvoju osobnu iskaznicu i osobnu iskaznicu roditelja koji je potpisao suglasnost)
- tiskanicu s popunjениm osobnim podacima koju možeš zatražiti u učeničkom servisu
- presliku kartice tekućega ili žiro računa (mora glasiti na učenika, no u slučaju maloljetnih učenika roditelj mora biti opunomoćenik)
- tiskanicu o suglasnosti roditelja koju također možeš zatražiti u učeničkom servisu.

Kada dostaviš svu potrebnu dokumentaciju, dobit ćeš člansku iskaznicu koja vrijedi tijekom cijelog srednjoškolskog obrazovanja.

Kako ćeš pronaći posao?

Iskoristi ljetne praznike i zaradi džeparac!

Pronaći posao možeš na tri načina.

1. Provjeravaj stranice koje oglašavaju učeničke poslove, npr. *danasradim.hr*, učenički servis Dubrovačko-neretvanske županije te učenički servis vaše srednje škole.
2. Traži poslove na mrežnim stranicama poduzeća koja primaju otvorene molbe učenika. Neka su od tih poduzeća: *Bipa, Pevex, Valamar, Kaufland* i sl.
3. Obidi trgovine, ugostiteljske i druge objekte u kojima bi želio/željela raditi.

Podizanje ugovora

Kada pronađeš posao, vrijeme je da podigneš i ugovor koji ćeš sklopiti s poslodavcem. Ugovor sadrži najvažnije podatke o dogovorenom poslu kao što su: mjesto i vrijeme obavljanja posla, dogovoren satnicu (određuje ju poslodavac), opis posla, tvoji osobni podatci i podatci o poslodavcu.

Prednosti ljetnoga posla

Iako ti se možda čini da je sve ovo jako zahtjevno, poslovi za maloljetnike mogu biti koristan i zabavan način provođenja slobodnoga vremena. Ovo iskustvo može ti pomoći u poslu koji ćeš obavljati kad odrasteš. Osim toga razvijaš svoje komunikacijske i socijalne vještine. Također, ljetni posao može ti pomoći pri izboru zanimanja i izgradnji karijere.

Laura Jergić, 8. b

LARA ŠURKOVIĆ

novo ime juniorske plivačke reprezentacije

Učenica Lara Šurković uz odlične školske upjehe postiže i izvrsne sportske rezultate. Njezin je talent neosporiv – Lara je ove godine postala članica juniorske plivačke reprezentacije. Lara je i u ovoj školskoj godini nastavila skupljati medalje na raznim natjecanjima. U razgovoru nam je otkrila tajne svojega uspjeha.

Kada si se počela baviti plivanjem i kako si se odlučila za taj sport?

Počela sam se baviti plivanjem sa 6 godina jer su mi već brat i sestra trenirali, stoga sam se i ja zainteresirala za isti.

Baviš li se još nekim sportom osim plivanja?

Ne bavim. Prije sam trenirala i gimnastiku, ali sam odustala.

Ostvarila si do sada mnogo izvrsnih rezultata. Koji bi izdvojila kao najdraži? Koje bi voljela postići?

Najdraža mi je bila kvalifikacija i izbor Hrvatskoga olimpijskog odbora za odlazak na Europski olimpijski festival mladih. U budućnosti bih htjela otploviti normu za Europsko i Svjetsko prvenstvo.

Kako se pripremaš za natjecanja?

Trening imam svakim danom osim nedjelje. Utrorkom i četvrtakom imam duple treninge (prije i poslije škole), a ponedjeljkom, srijedom i petkom imam po pola sata treninga u teretani uz plivanje.

Kako učiniš treninge zanimljivima?

Kada mi je naporno i ne želim trenirati, razmišljam o svim lijepim trenutcima koje sam postigla uz plivanje.

Je li teško uskladiti školske obveze s treninzima i natjecanjima?

Jest, teško je, ali za sad nemam nekih većih problema.

Tko ti je sportski uzor? Zašto?

Sportski uzor mi je brat zbog svih njegovih uspjeha i rezultata koje je uspio otploviti.

U komu/čemu pronalaziš inspiraciju?

Motivaciju pronalazim u bratu. Kada mi je teško, motivira me i uvijek mi da neki dobar savjet.

Luisa Andrade Jemo, 7. c

Ravnoteža između knjige i bazena - intervju s

PETROM LONČARIĆEM

Petar Lončarić, učenik 7. b razreda, za Vidru je otkrio kako je vaterpolo postao neizostavan dio njegova života te kako usklađuje sportske obveze s školom.

Koliko se dugo baviš vaterpolom? Zašto si izabrao trenirati baš taj sport?

Vaterpolom se bavim tri godine, a odabrao sam vaterpolo zato što je vrlo zahtjevan i izazovan sport.

Kako se pripremaš za natjecanje? Osjećaš li stres prije natjecanja?

Svaki je trening priprema za natjecanje. Na prvim sam natjecanjima osjećao stres, no danas ga više ne osjećam.

Kako uskladiš školske obveze i treninge?

Važno je dobro se organizirati. Čim dođem kući, napišem domaći rad i naučim što trebam. Zatim slijedi trening. Imam puno izostanaka zbog raznih natjecanja, ali učitelji pokazuju razumijevanje.

Što te opušta u slobodno vrijeme?

U slobodno vrijeme igram razne igrice, to me opušta.

Bi li preporučio treniranje vaterpola drugoj djeci? Koje su prednosti, a koje mane?

Preporučio bih treniranje vaterpola drugoj djeci zato što je to sport koji zahtjeva izdržljivost i taktičko razmišljanje. Osim što razvijate svoje tijelo, na treninzima i natjecanjima družite se s prijateljima i upoznajete nove, a time stječete nova životna iskustava. Jedina su mana izostanci iz škole.

David Obuljen, 7. c

JA SAMO SVIRAM...

Učenici koji pohađaju glazbenu školu oduševljavaju nas svojim uspjesima iz godine u godinu. Osim što postižu izvrsne rezultate u redovnom školovanju, mnogi ostvaruju zavidne rezultate na glazbenim natjecanjima.

Naše učenice Zita Medo (5. b), Mia Vranješ (5. b) i Paula Ćatić (7. a) sudjelovale su na 62. Županijskom hrvatskom natjecanju učenika i studenata glazbe – komorni sastavi koje se održavalo od 14. do 17. studenoga 2023. godine u Opatiji. Učenice su osvojile prve nagrade u svojim kategorijama svirajući violončelo, flautu i violinu te tako prošle na državnu razinu natjecanja.

Državno hrvatsko natjecanje učenika i studenata glazbe – komorni sastavi održalo se u Požegi 8. i 9. prosinca. Paula je u duo kategoriji osvojila prvu nagradu. Zita je osvojila prvu nagradu u trio kategoriji, a Mia Vranješ drugu nagradu u kvartetu.

„Ovo natjecanje donijelo mi je novo iskustvo. Komorno muziciranje poseban je izazov u kojem naučiš svirati i uživati s drugom osobom. Zadovoljna sam sa svim rezultatima i nastupima. Drago mi je što se naš trud isplatio, a pogotovo trud naših mentorica“, ističe **Paula**.

Mia, Zita i Paula

„Regionalno natjecanje održalo se u Opatiji i odlično smo se proveli. Slušali smo jedni druge i bili smo presretni kad smo prošli na Državno natjecanje. U Požegi nam je bilo još zabavnije, barem meni. Išli smo na klizanje i u obilazak grada. Probe i koncerti bili su teški i naporni, ali se sve isplatilo. Dogоворile smo se što ćemo obući, a starije su nam cure napravile frizure. Ovo mi je natjecanje odlično iskustvo i jedva čekam opet ići“, govori nam **Mia**.

Zita se slaže s Mijom: „Imali smo dovoljno vremena za duženje i probe. Iskustvo je bilo prekrasno, a vožnja do Požege fantastična. Svi smo u Muzičkoj školi izvrsni prijatelji i kako se dobro slažemo. Zadovoljna sam i rezultatima natjecanja i druženjem u slobodno vrijeme. Želim da se to ponovi i sljedeću školsku godinu.“

Luisa Andrade Jemo, 7. c

NOVI PROFESORI U VELIKOJ ZBORNICI

LJUBAV PREMA DJECI I BROJEVIMA

Učenici su već prvih dana uočili da učiteljica matematike **IVANKA PRNJAT** voli svoj posao iako je on ponekad jako zahtjevan. Učiteljica nam je u razgovoru otkrila neke zanimljivosti iz svojega života.

Zašto ste odlučili postati profesorica matematike?

Posao učiteljice jako volim. Volim raditi s djecom, svaku minutu uloženu u njih smatram dragocjenom, a vrijeme provedeno s njima čini me sretnom. Kad sam počela raditi ovaj posao i vidjela da se vraćam sretnija s posla nego što sam došla, znala sam da je to nešto što želim raditi zauvijek. Volim vidjeti sretnu djecu i drag mi je da ih mogu naučiti nešto novo i usmjeriti ih u dobrom pravcu. Matematiku sam oduvijek voljela, stoga nije bilo dvojbe.

Koliko je zapravo težak posao profesora?

Posao profesora jako je zahtjevan jer su djeca različita. To je normalno, svi smo različiti. Tako da ponekad gradivo treba prilagoditi ili objasniti na nekoliko načina jer je svakom profesoru važno da dijete razumije i nauči. Ali kad vidite da ste pomogli djetetu da nauči i da je usvojilo određeno gradivo, to je najveća nagrada.

Kako biste opisali školsko okruženje u kojem radite? Kakav je Vaš odnos s kolegama i učenicima?

Okruženje u našoj je školi odlično. Kolegice i kolege su uvijek tu ako mi nešto treba. Podrška smo jedni drugima. Djeca s kojim radim su predivna, radoznala, vesela, dobra, razvesele me svojim pričama. Drago mi je jer sam razrednica 6. a, uživam u druženjima s njima na satu razrednog odgoja. I ja od njih puno naučim. Zadovoljna sam kakav odnos gradimo, mislim da dobro funkcioniramo.

Je li lakše raditi s osnovnoškolcima ili srednjoškolcima?

Malo se razlikuje, ali ne mogu reći da je s jednima lakše ili teže, samo da je drugačije.

Kako provodite svoje slobodno vrijeme?

U šetnjama i druženjima sa svojom obitelji, psom i prijateljima. Trudimo se družiti što više vikendom jer preko tjedna zbog obveza ne stignemo.

Mia Nalbani, 7. c

IZAZOVI I RADOST STUDIRANJA I PODUČAVANJA

Razgovarali smo s mladom profesoricom hrvatskoga jezika **LUCIJOM STAHLER** koja nam je u razgovoru otkrila zašto je odlučila studirati hrvatski jezik, koliko se priprema za nastavu te kako vidi hrvatsko školstvo.

Što je bio glavni pokretač Vaše želje da radite u školi?

Rad s djecom oduvijek mi je bio privlačan i predstavljao je za mene svojevrstan izazov koji sam, eto, odlučila prihvati. Pored toga, tijekom školovanja imala sam profesore koji su me na neki način inspirirali i motivirali da jednog dana i sama postanem profesorica.

Jeste li zadovoljni svojom odlukom danas?

Jesam, ovaj me posao ispunjava.

Kada se u Vama javila želja da postanete profesorica hrvatskoga jezika?

Krajem srednje škole, kada sam trebala donijeti odluku o tome koji fakultet upisati, shvatila sam da je to zapravo ono što želim biti.

Koji Vam je predmet bio najteži dok ste studirali?

Na fakultetu je znalo biti poprilično zahtjevno. Najteži ispit imala sam na predmetu Morfologija hrvatskog standardnog jezika i za njega sam se morala dobro pomučiti iako mi je predmet sam po sebi bio jako zanimljiv i voljela sam slušati ta predavanja. Također, zahtjevan je bio i Staroslavenski jezik na prvoj godini fakulteta.

Je li Vam teško u školi? Koliko se vremenski pripremate za nastavu?

Nije mi teško, ali katkad zna biti naporno. Na samom početku godine, dok mi je posao još bio potpuno nov, pripremala sam se dosta dugo. Zapravo, čitavo bih poslijepodne provela pripremajući se za sljedeći dan u školi, a sada već puno manje vremena izdvojim za pripremu, otprilike sat i pol do dva sata dnevno.

Što mislite o hrvatskom školstvu?

Prije nego što sam počela raditi u školi, puno sam razmišljala o hrvatskom školstvu. Onda sam se zaposlila i više uopće o njemu ne razmišljam. Šalu na stranu, jedno je o nečemu razmišljati i raspravljati u teoriji, a drugo je manjkavost sustava doživjeti u praksi. Mislim da bi djeca na neki način trebala dobiti više prostora, kako u smislu izražavanja, tako i u smislu odabira koji bi bio više u skladu s njihovim interesima. Čini mi se da je naš sustav pomalo krut te da ponekad ide u dobrome smjeru, a nekad i ne.

Kristijan Simunić, 7. b

PROSJEČAN RADNI DAN NAŠIH UČITELJICA

Dinamičan, zahtjevan, produktivan

Zavirili smo u svakodnevni život naših učiteljica i saznali kako se pripremaju za nastavu, s kojim se izazovima susreću te kako održavaju red u svojim učionicama.

LUCIJA STAHOV

Kako se pripremate za nastavu?

Prvo pogledam po planu i programu što ću raditi idući sat ili tjedan, popodne pročitam kako je obrađena lekcija u knjizi, zatim sastavim sažetak koji ću izložiti učenicima i to je ukratko to.

Koje metode koristite kako biste motivirali svoje učenike tijekom predavanja? Jeste li uvijek zadovoljni svojim satom?

Moje je pravilo da su tri plusa pet, a tri minusa jedan. Ti plusevi i minusi odnose se na rad na

satu i zalaganje. Djeca koja redovito obavljaju svoje domaće radove i sudjeluju na satu, mogu na taj način dobiti plus, a kad skupe tri plusa, dobiju peticu. To se ispostavilo kao dobra motivacija za učenike jer su svi željni toga plusa, stoga se trude i rade kako bi ga dobili. Također, i minus je dobra disciplinska mjera. Uglavnom sam zadovoljna svojim satom, nekad nisam, a najčešće zbog nemira djece na satu. Ne događa se to baš često.

Koristite li se novim tehnologijama u svakodnevnoj nastavi i u kojim nastavnim aktivnostima?

Koristim se najčešće laptopom koji spojim na projektor i s učenicima rješavam interaktivne kvizove ili im puštam videomaterijale koji su vezani uz lekciju koju obrađujemo taj sat. Na je taj način učenicima lakše vizualizirati i shvatiti o čemu pričamo i što radimo. Jučer sam sa sedmašima radila „Tajnu Krvavog mosta“ Marije Jurić Zagorke pa smo gledali videozapis koji govori o Krvavom mostu u Zagrebu.

Koje su Vam najdraže aktivnosti nakon radnoga dana kako biste se opustili?

Najviše volim doći doma i pojesti objed jer sam nakon radnoga dana jako gladna. Ako je lijep dan, volim prošetati, slušati glazbu jer to me također opušta i smiruje. Volim razgovarati s ukućanima, volim se družiti sa svojim prijateljima.

Dora Stahor, 5. b

TAMARA BANIČEVIĆ

MATEA MUSTAPIĆ

Ustajete li rano?

Budim se oko 7.00, a u školu krenem oko 7.45.

Koliko prosječno sati imate u jednome danu?

Obično imam četiri nastavna sata. Završavam s nastavom oko 11.30.

Kako izgleda Vaš dan nakon posla?

Kada dođem kući, obično prvo skuham ručak, a zatim pogledam gradivo koje će sutra obradivati ili ispravljam ispite koje su djeca pisala. Popodne provedem u šetnji s prijateljicama.

Marija Đurašić, 5. b

Uspijete li se odmoriti tijekom maloga i velikoga odmora?

Tijekom maloga odmora ne uspijem se odmoriti, a na velikom odmoru doručkujem i popijem kavu, razgovaram s kolegama, ponekad i prošetamo u dvorištu, stoga mogu kazati da se uspijem odmoriti koliko-toliko.

Kako se pripremate za individualne razgovore s učenicima koji trebaju dodatnu podršku ili savjetovanje?

Za individualne se razgovore ne pripremam. Učenici i ja uglavnom se dobro poznajemo i znaju da će im izići u susret kad god im je pomoć potrebna. Nastojim ih potaknuti i uvjeriti da mogu postići dosta toga uz trud i rad.

Što radite dok učenici pišu ispite?

Dok učenici pišu ispite, nastojim pratiti poštuju li svi učenici pravila tijekom pisanja ispita i osigurati im potpunu tišinu u razredu. Ponekad pripremam nastavne jedinice za sljedeće sate ili ispravljam neke druge ispite, domaće radove i slično.

Kako biste opisali svoj radni dan trima riječima?

Dinamičan, zahtjevan, produktivan.

Dora Stahor, 5. b

PROVOĐENJE NACIONALNIH ISPITA

Procjena znanja i kompetencija učenika

Nacionalni ispiti procjenjuju znanje i kompetencije učenika na kraju četvrtoga i osmoga razreda osnovne škole. Uvedeni su u školskoj godini 2022./2023., a time se Hrvatska pridružila mnogim članicama EU-a koji već provode ovakvo vrednovanje. Prošle su godine nacionalne ispiti pisali samo osmaši i oni nisu utjecali na upis u srednju školu, a ove će godine nacionalne ispiti pisati i četvrtići.

Učenici osmoga razreda pišu ispite iz osam predmeta: Hrvatskoga jezika, Matematike, Engleskoga jezika/Njemačkoga jezika/Francuskoga jezika, Biologije, Fizike, Geografije, Kemije i Povijesti. Četvrtići će pisati nacionalne ispiti iz triju predmeta: Hrvatskoga jezika, Matematike te Prirode i društva.

Rezultati ispita neće utjecati na zaključne ocjene ni na upis u srednju školu. Važno je spomenuti da za nacionalne ispiti nisu potrebne nikakve dodatne pripreme, ponavljanje gradiva niti instrukcije. Jedino je tako moguće dobiti realnu sliku učeničkih postignuća.

Što učitelji misle o provođenju nacionalnih ispita?

„Općenito pozdravljam uvođenje obveznih nacionalnih ispita koji će biti važniji i pravedniji kriterij za upis u srednje škole. Vanjsko će vrednovanje pružiti objektivniju mjeru znanja po predmetima, također moglo bi ukazati na područja za poboljšanje sustava obrazovanja. U većini država Europske unije takvi su ispiti standardni i pomažu učenicima u pripremi za državnu maturu. Učenici bi morali imati probne nacionalne ispite kako bi u 8. razredu pristupili istima sa što manje stresa“, smatra učitelj fizike Mario Aletić.

MARIO ALETIĆ

**Provedbu nacionalnih ispita u četvrtom
razredu osnovne škole komentirala je
učiteljica razredne nastave Marijana Vrljić**

„Učenici svih četvrtih razreda Republike Hrvatske, pa tako i naše škole, ove godine pišu nacionalne ispite. Praksa je u svim europskim zemljama da se napravi jedno takvo vrednovanje na kraju određenoga obrazovnog ciklusa. Prednosti su njihova pisanja što će, osim nas učitelja, izravno dobit imati i roditelji i učenici. Svi će rezultate moći koristiti kako bi vidjeli stvarno znanje iz

MARIJANA VRLJIĆ

osnovnih predmeta, a time možemo poboljšati i unaprijediti naš obrazovni sustav. Smatram da je dobro da se nacionalni ispiti ne ocjenjuju brojčanom ocjenom, već opisno."

Kako učenici nose „teret“ nacionalnih ispita?

Razgovarali smo s našim bivšim učenicama Maram Prkačin i Lucijom Miljas koje su nam otkrile kako su se pripremale za nacionalne ispite, jesu li bile pod stresom zbog istih te koje bi savjete dale sadašnjim osmašima.

Kad si se počela pripremati za pisanje nacionalnih ispita? Kako si se pripremala za iste?

Mara: Iskreno, nisam se pripremala. Mislila sam samo prelistati udžbenik iz povijesti i biologije. Imali smo pristup dokumentu koji je sadržavao zadatke po kojima će biti sastavljeni nacionalni ispiti pa sam tu pogledala mogući tip pitanja.

Lucija: Bili smo prva generacija koja piše nacionalne ispite, stoga nije bilo potrebno pripremanje jer se provjeravalo naše opće znanje iz predmeta. Proslijedili su nam mrežnu stranicu na kojoj su bile ponuđene vježbe pa smo se tako mogli prisjetiti gradiva. Riješila sam zadatke iz predmeta koji mi nisu najbolje „išli“.

Koji ti je ispit bio najlakši, a koji najteži?

Mara: Najlakši mi je bio ispit iz Engleskoga jezika, a najteži iz Biologije.

Lucija: Najlakši mi je bio ispit iz Engleskoga jezika, a najteži iz Biologije.

Što bi savjetovala učenicima koji ove godine pišu ispite?

Mara: Samo se opustite, nemojte se opterećivati. Ti rezultati i postotci samo su pokazatelj koliko se sjećate i na čemu morate raditi.

Lucija: Savjetujem im da posjete mrežnu stranicu koju sam spomenula u prvom odgovoru.

Što misliš o ideji da rezultati nacionalnih ispita postanu kriterij za upis u srednju školu?

Mara: Pa to nije loša ideja. Ako bi ispiti utjecali na upis u srednju školu, onda bi učenici trebali pisati ispite iz manjega broja predmeta jer bi se trebali više pripremati.

Lucija: Smatram da bi rezultati nacionalnih ispita uz zaključne ocjene mogli biti kriterij, ali da ipak ne bi trebali biti jedini kriterij za upis u srednju školu.

Bi li se mogla upisati u željenu srednju školu da su nacionalni ispiti bili kriterij za upis?

Mara: Nisam sigurna, trebala bih izračunati i provjeriti. Svakako sam zadovoljna svojim rezultatima.

Lucija: Mislim da ne bih mogla upisati željenu školu jer sam ispite iz pojedinih predmeta lošije napisala iako je moje znanje puno bolje.

LUCIJA MILJAS

MARA PRKAČIN

Četvrtiči o nacionalim ispitima

„Pisanje ispita malo mi stvara stres...“

Saznali smo što naši četvrtiči znaju o nacionalnim ispitima, planiraju li se pripremati za iste te osjećaju li stres zbog pisanja. Neke smo razveselili kada su saznali da rezultati nacionalnih ispita neće utjecati na njihove ocjene.

Što su nacionalni ispiti?

Viktor Radić: Nacionalni ispiti su ispiti koji su napravljeni da testiraju koliko znamo, tj. koliko smo naučili do četvrtoga razreda.

Iz kojih predmeta četvrtiči pišu nacionalne ispite? Trebate li se pripremati za nacionalne ispite?

Mislite li da će nacionalni ispiti biti teški?

Niko Bošković: Pa mislim da neće biti teški, ali će sadržavati neke teže zadatke.

Osjećate li stres zbog pisanja nacionalnih ispita?

Karla Kovačić: Nacionalne ispite pišemo iz Hrvatskoga jezika, Matematike i Prirode i društva. Mislim da se ne trebamo pripremati za te ispite jer će oni pokazati naše znanje onakvo kakvo jest.

Noa Ladašić: Pisanje ispita malo mi stvara stres jer nisam baš siguran kako će ih napisati. Ipak pišemo gradivo koje smo učili četiri godine.

Hoće li rezultati nacionalnih ispita utjecati na zaključnu ocjenu?

Ivana Pavlović: Neće utjecati na zaključnu ocjenu.

Laura Ljutić: Mislim da će utjecati na naš prosjek ocjena jer ćemo sve te nacionalne ispite pisati za ocjenu.

Lucija Mucić: Mislim da će se nacionalni ispiti ocjenjivati pa će nam ta ocjena utjecati na zaključnu.

Hoćeš li se pripremati za nacionalne ispite?

Viktor Radić: Da, pripremat ću se. Raspodijelit ću gradivo i ponoviti ga tako da mi bude lakše.

Pitanja za učiteljice

Davida Jurkovića zanimalo je koliko će trajati pisanje ispita i hoće li sve ispite pisati isti dan. Učenici su se smirili kad su im učiteljice kazale da nacionalni ispiti neće utjecati na njihove zaključne ocjene, a prepostavljaju da će nacionalni ispiti biti lakši od učiteljičinih.

Pripremile:
Luisa Andrade Jemo i Laura Đurić, 7. c

Kvaliteta školskih marendi

Zdrava i izbalansirana prehrana jedan je od ključnih faktora u pravilnom razvoju svakog djeteta. Pravilna prehrana omogućuje djeci kako fizički, tako i psihički razvoj i napredak jer je prijeko potrebna svakom živom organizmu. Tijekom radnih dana u tjednu djeca provode većinu vremena u školi, stoga je uvođenje adekvatnih školskih marendi bilo iznimno važno te je od drugoga polugodišta školske godine 2022./2023. Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske uvelo jedan besplatan školski obrok za svako dijete u osnovnim školama. Ova je odluka dobro došla nezanemarivom broju djece kojima je nažalost to jedini cjelovit obrok u danu zbog teških socioekonomskih prilika u kojima odrastaju. Međutim, u mnogim školama u Hrvatskoj djeca izbjegavaju konzumiranje školskih marendi koje često završavaju u smeću.

Na prvi pogled dalo bi se zaključiti kako je taj problem isključivo vezan za loš odgoj ili možda preveliku izbirljivost pojedine djece, no sagledamo li situaciju pobliže, možemo vidjeti kako postoji niz uzroka koji utječu na činjenicu da dosta djece odbija jesti školske marendi. Mnoga djeca, a i njihovi roditelji, žale se na neukusne i nekvalitetne namirnice koje se koriste prilikom pripreme školskih marendi, a koje ne osiguravaju dovoljno nutricionističkih vrijednosti koje jedan obrok mora sadržavati po preporukama stručnjaka za prehranu. Primjer navedenoga mogao se vidjeti u školama na području grada Dubrovnika gdje se ustanovilo kako učenici često dobiju sendviče koji su nutricionistički upitne kvalitete. Osim same kvalitete namirnica, uzrok tome što djeca ne jedu svoje školske marendi mogao bi ležati i u činjenici kako se marendi često ponavljaju u istim ili vrlo sličnim varijantama, stoga se djeca zasite te nisu više zainteresirana za konzumiranje tih marendi.

Nadalje, djeca se ponekad žale i da samu pripremu i obradu marendi, konkretno na higijenu prilikom pripreme jer su često imala prilike u marendama pronaći dlake ili par sirove sastojke. Taj podatak dovodi do zaključka kako je dodatni uzrok nekonzumiranja školskih marendi i činjenica kako mnoge škole nemaju adekvatan kuhinjski prostor za pripremanje namirnica, kao ni dovoljno osooblja. Upravo zbog toga mnoge škole moraju nabavljati školske marendi od vanjskih suradnika koji možda ne odraduju svoj posao na potreбnoj razini. Konkretan primjer navedenog ponovno možemo naći u gradu Dubrovniku gdje je odlučeno da jedan dobavljač priprema i dostavlja školske marendi za sve osnovne škole u Dubrovniku, što je količinski jako velik broj marendi, a

Marena u OŠ Marina Držića

dobavljaču to nije primarni posao, stoga se to odražava i na kvalitetu pripreme te sadržaj marendi. Često se kao uzrok nekvalitetnih marendi navodi i novčani iznos koji je država odredila za svaki besplatni školski obrok, a riječ je o iznosu od 1,33 EUR po obroku. Mnogi tvrde kako se za taj novac ne može kreirati nutritivno bogata i raznolika prehrana. Međutim, u okvirima navedenoga novčanog iznosa može se poraditi na hranjivosti i raznolikosti marendi tako da djeca unutar radnoga tjedna imaju šarolik jelovnik koji svakako ne bi uključivao skoro isti sendvič tri do četiri dana u tjednu. Važno je da škole, uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja, aktivno rade na poboljšanju uvjeta za pripremu i nabavu školskih marendi kako bi se smanjila količina bačene hrane. Ako se radi o suradnji s vanjskim dobavljačima, škole bi trebale reagirati ako postoji neki problem u kvaliteti školskih marendi. S druge strane, važno je da roditelji i djeca budu realni u svojim očekivanjima te da ne očekuju rješenja koja uvelike nadilaze kapacitete pojedinih škola.

Svrha je školskih marendi omogućavanje svakom djetetu u Republici Hrvatskoj jedan hranjivi obrok u danu. Međutim, roditelji ne bi trebali očekivati da će školska marena zadovoljiti sve dječje potrebe za hranjivim tvarima u danu niti da će moći biti prilagođena svim osobnim zahtjevima osim ako se ne tiču zdravstvenih problema djece, pogotovo ako ti zahtjevili zase izvan zadanih finansijskih i logističkih okvira. Ako škole primijete da imaju problem s povećanim količinama nepojedenih i bačenih marendi, svakako se trebaju potruditi saslušati djecu i roditelje, uvidjeti gdje točno leži problem te se potruditi naći rješenje koje bi bilo najbolje za sve uključene strane.

Lara Ljubišić, 8. c

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNOGA DANA KULTURNE BAŠTINE

Koliko dobro poznajemo dubrovačku kulturnu baštinu?

Međunarodni dan kulturne baštine u našoj se školi obilježio 23. rujna različitim edukativnim radionicama.

Učenici razredne nastave obilježili su Međunarodni dan kulturne baštine različitim likovnim i plesnim radionicama, izradom straničnika s motivom Grada te tradicijskim igrama. U obilježavanju su sudjelovali i učenici sedmih i osmih razreda.

Vrijedno smo radili...

Učitelji predmetne nastave za nas starije pripremili su zabavnu radionicu kako bi provjerili naše znanje o dubrovačkoj kulturnoj baštini. Svaki je razred imao pet predstavnika, u prednosti su bili učenici koji vole i poznaju povijest. Radionica se održavala u staroj dvorani gdje nas je dočekao

sav potreban materijal – zadatci na hrvatskom, engleskom i španjolskom jeziku, fotografije osoba, kipova, spomenika, prazni plakati, karta Staroga grada, povijesna zanimanja itd. Učenici su trebali u školskom dvorištu pronaći trideset i pet kodova, skenirati ih kako bi im se prikazao zadatak.

Prikupljanje i slaganje materijala

Kad su se vratili u staru dvoranu, trebali su naći materijale koji odgovaraju zadatku s koda. Materijale, koje su prikupili, uredno su poredali na plakat i označili mjesto teme na karti. Kad su su završili sa zadatkom, učenici su pozivali profesorce koje su sve nadgledale kako bi im pregledali

Igram se brže uči

Tko će skupiti više pluseva?

radove. Ako je sve bilo točno, taj bi razred dobio plus i krenuo tražiti nove kodove, rješavati dobivene zadatke i izraditi nove plakate. Najviše točno riješenih zadataka imao je 7. a razred koji je dobio zasluženu nagradu. Na zabavan način ponovili ono što znamo, naučili ono što ne znamo, bili kreativni u prezentiranju.

Još uvijek malo poznajemo dubrovačku kulturnu baštinu

Ovu je radionicu osmisnila profesorica povijesti Marijana Njirić sa željom da naša škola na značajan, zabavan i edukativan način obilježi ovaj poseban dan.

„Radionica je trajala dva sata, a svi smo se dobro proveli i zabavili. Većinom je sve prošlo kako smo i planirali. Učenici su naučili više o kulturnoj baštini Dubrovnika te ponovili znanje o gradskim zidinama, Orlandu, svetom Vlahu itd. Najdraži im je bio pronalaženje sakrivenih kodova po dvorištu. Naravno, i mi smo učitelji imali priliku vidjeti da drugi put možemo promijeniti i poboljšati neke stvari. Radionica nam je pokazala da još uvijek malo poznajemo dubrovačku kulturnu baštinu i da bismo češće trebali organizirati izvanučioničku nastavu u Gradu i okolici“, kaže profesorica Marijana.

Laura Đurić, 7. c.

Pokušaj i ti!

Učitaj kod, riješi zadatke i uživaj u učenju igrom!

1. kod

2. kod

3. kod

4. kod

Budi ekološki moderan!

Održiva moda

Održiva je moda sve češće prisutna tema u modnom svijetu, a potrošači postaju sve svjesniji utjecaja njihovih odabira na okoliš. Održiva je moda odlično rješenje za smanjenje masovne proizvodnje odjeće. Ona podrazumijeva proizvodnju odjeće koja će minimalno utjecati na okoliš, a njezini su ciljevi: smanjenje otpada, korištenje ekološki prihvatljivih materijala, podrška lokalnim proizvođačima, pravedni radni uvjeti i dugotrajni odjevni komadi.

Ekološki prihvatljivi materijali

Materijali koji se koriste za proizvodnju održive mode prirodnoga su podrijetla. Često se koriste organskih i prirodnih materijala kao što je organski pamuk, bambus i reciklirana vlakna.

Energetska ušteda

Održiva moda teži smanjenju potrošnje energije tijekom proizvodnje, stoga su mnoge modne marke počele koristiti obnovljive izvore energije.

Recikliranje

Modne je komade moguće reciklirati ili popraviti, a ponovnom se uporabom modnih komada smanjuje količina otpada.

Lokalna proizvodnja

Podržavanjem lokalnih proizvođača, potrošači doprinose smanjenju zagađivanje zraka plinovima koji nastaju u prijevozu proizvoda.

Etička proizvodnja

Održiva moda zagovara pravedne radne uvjete u proizvodnji i prodaji odjeće, poštovanje ljudskih prava i primjerene plaće za obavljeni rad.

Edukacija potrošača

Educiranjem potrošača o održivoj modi i njezinim prednostima, povećava se svijest potrošača o utjecaju kupovine na okoliš, a ujedno ih se potiče na odgovornije ponašanje.

Recikliraj – pomozi Zemlji!
(fotografija preuzeta s mrežne stranice
Radionica Marija Hand Made)

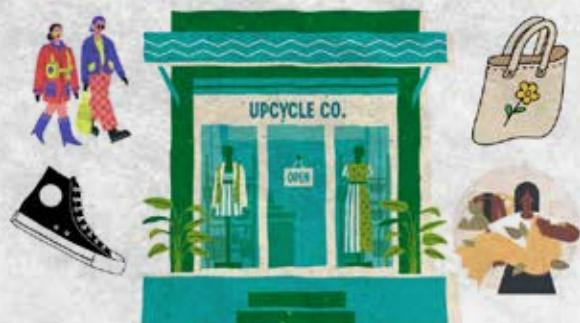
Kupuju li naši osmaši održive modne komade?

Zanimalo nas je što osmaši misle o održivoj modi, njezinom utjecaju na okoliš, društvo i ekonomiju, kupuju li i sami održive komade odjeće.

Kako biste opisali svoj stil odijevanja u svakodnevnim situacijama?

Helena Mezei: Svoj bih stil opisala kao klasičan. Često nosim jednobojne džempere i traperice.

Jakov Matana: Svoj bih stil u svakodnevnim situacijama opisao kao sportski.

Pretvori staro u novo!
(fotografija preuzeta s mrežne stranice *studentski.hr*)

Birate li odjeću koja je proizvedena održivo i ekološki prihvatljivo?

Helena Mezei: Imam neke komade odjeće koje sam naslijedila od starije sestre, no nekada ipak kupim novu odjeću koja nije ekološki proizvedena.

Petra Kulušić: Biram održivu odjeću jer uglavnom sva moja roba ide mlađoj sestri, a poslije nje prijateljici, zato je važno da odjeća dugo traje.

Paulina Cetinić: Većinu odjeće dobijem od prijateljice što je ekološki prihvatljivo.

Što biste poduzeli kako bi ljudi što više podržali održivu modu?

Marija Jančić: Napisala bih objavu na društvenim mrežama o održivoj modi te na takav način pružila informacije većenom broju ljudi.

Antonio Josipović: Kupovao bih hrvatske modne proizvode.

Oliver Vlaho Marlais: Održavao bih sastanke na kojima bih educirao ljudi o prednostima održive mode.

Lea Avramović: Pokušala bih objasniti drugima da se više isplati kupiti kvalitetan proizvod za veću cijenu jer će trajati duže nego stalno kupovati jeftinu odjeću koja će uskoro biti nenosiva.

Što vas sprječava da češće birate održivu modu?

Franka Košta: Glavne su prepreke novac i odjeća koja ne odgovara trenutnoj modi.

Tina Žuvela: Često su takvi modni komadi jako skupi, rasprodani ili ta odjeća ne odgovara mojemu stilu.

Koja obilježja održive mode smatrate najvažnijima (recikliranje, organski materijali, etička proizvodnja, itd.)?

Karmen Prnjat: Najvažnijim obilježjem održive mode smatram recikliranje.

Nora Pezo: Izdvojila bih kao najvažnije obilježje uporabu organskih materijala i etičku proizvodnju.

Pripremila:
Marija Đurašić, 5. b

RAZNOLIKOST JE MODERNA

Djeca različitoga glazbenog i modnog ukusa mogu biti najbolji prijatelji

Raznolikost nas čini posebnima. Jako je važna u svakom dijelu našega života pa tako i u prijateljstvima. Iako se možda čini da djeca različitoga modnog i glazbenog ukusa ne bi mogla pronaći zajednički jezik, mnogi ljudi svjedoče upravo suprotno.

Stručnjaci navode da kvalitetni prijateljski odnosi pozitivno utječu na djecu, osjećaju se sigurnijima i lakše im je podijeliti svoja mišljenja, probleme i tajne s osobom koja im je bliska.

Modni izričaj ne bi trebao spriječiti djecu da postanu najbolji prijatelji. Osoba koja više voli sportski način odjevanja može puno toga naučiti od osobe koja ima klasičan pa čak i elegantan stil odjevanja i obratno. Prihvatajući raznolikost odjevanja, djeca razmjenjuju modne savjete, razvijaju svoju kreativnost i samopouzdanje te uče prihvatići tuđa mišljenja i stavove.

Djeca koja slušaju različitu vrstu glazbe također mogu iskoristiti svoje različitosti. Primjerice, dјete koje sluša rock glazbu naučit će od svojega prijatelja osnovne činjenice o klasičnoj glazbi. Nova mu glazbena znanja mogu proširiti vidike, a vrlo je moguće da će pronaći nešto zanimljivo u glazbi koju do tada nije slušao.

Potrebno je naglasiti da različit modni i glazbeni ukus nije temelj prijateljstva, može ga jedino ojačati. Najbolji prijatelji razumiju jedni druge, dijele lijepi i ružne životne trenutke, a zahvaljujući njihovim različitostima, nikad im neće biti dosadno.

Smatram da djeca mogu biti najbolji prijatelji bez obzira na modni i glazbeni ukus. Lakše će prihvatići tuđa mišljenja, ali i dijeliti svoja s drugima. Učit će jedni od drugih, širiti svoj svjetonazor i tako postati primjer drugima.

Paula Ćatić, 7. a

